KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 139 — 1926 — Federated Pressin jäsen — Maanantaina marrask. 29 p:nä—Monday Nov. 29 — Member The Federated Press — X Vuosik. — Vol. X

Imperialisteilla imperialistiset suunnitelmat

Eivät aio luopua etuoikeuksistaan Kiinassa

Washington, D. C. — Yhdysvaltain hallitus ja yksitoista muuta ulkovaltaa tulevat näinä päivinä julkaisemaan yhteisen ohjelmansa Kiinan suhteen, päästyään yksimielisyyteen siitä, että eivät tule jättämään Kiinassa olevia kansalaisiaan Kiinan tuomioistuinten armoista riippuvaisiksi "niin kauan, kun maassa ei ole järjestystä ja oikeudenjako ei ole taattua."

Valtojen toimenpide perustuu yhteisen komissionin laatimaan raporttiin, jota komissiona on johtanut chicagolainen Silas Strawn ja joka on "tutkinut" Kiinan oikeussysteemiä noin vuoden ajan. Raportti käsittää 20,000 sanaa ja se tullaan antamaan julkisuuteen samana päivänä kussakin asianomaisessa maassa. Raportissa todistellaan, miten ulkomaalaiset muka ovat joutuneet "kärsimään kiinalaisten oikeuslaitosten mielivaltaisuudesta" ja miten ainoina oikeuden jakajina ovat militaristiset päälliköt.

Ulkomaiden tuomioistuimia puolustetaan sillä tekosyyllä, että korkein auktoriteetti Kiinassa on lankennut "militaristien" käsiin, jotka kukin mielivaltaisesti jakavat oikeutta tarkoitusten mukaisesti niillä alueilla, joissa sattuvat olemaan isäntinä, joten yhdenmukaisuus oikeusjärjestelmässä puuttuu. Siis ulkovallat puolustavat tuomioistuimiansa sekasortoisuuden perusteella, minkä ovat itse Kiinaan synnyttäneet, antamalla kannatusta milloin yhdelle, milloin toiselle sotaherralle, joka vain suostuu ajamaan ulkovaltain tarkoitusperiä.

Ulkovaltain ohjelma on uhkaavaste kantonilaisille, ja samalla ilmoitus, että ulkovallat eivät tule luopumaan etuoikeuksistaan sittenkään vaikka nationalistit järjestäisivät maan sisäisen hallituksen.

Kansallisvallankumouksellisten kanta

Nanchang, Kiangsi. — Kantonilaisten vallankumouksellisen armeian 33-vuotias komentaja, Changkaichek, on kertonut Associated Pressille, että vallankumous Kiinassa ei päädy, ennenkun erikoisaluoikeudet ja pakkosopimukset on hävitetty. Tämä kantonilaisten kenraali näyttää paljoa suoremmalta kuin mitä hänen ikänsä edellyttää. Hän pukeutuu puoliulkomaalaisen siviilipukuun, jollainen muoti tuli kansanomaiseksi Sunjatsenin aikana. Hän on tavoitlaan, kuten tavalliset kansalaiset, pitäen puheita joukkokokouksissa — useimmiten ulkoilmakokouksissa. Hänen pukunsa ei eroa sotilaidensa puvusta.

Hän kertoi tämän kuukauden aikana kaikki hallituksen virastot muutettavan Kantonista Wutshangiin, josta tehdään kantonilaisten pääkaupunki.

Kantonilaisten käytöksen Amerikaa kohtaan hän vakuutti olevan ystävällisen, mutta pidetään Yhdysvaltoja kuitenkin imperialistisena valtana, koska se ei ole myöntänyt itsenäisyyttä Filippiineille. Kaikki vallat, jotka ovat halukkaita lakkauttamaan entiset sopimuksensa ja muodostamaan uudet, yhdenvertaisuudelle perustuvat sopimukset, tulevat kohtaamaan ystävällisyyttä ja tunnustusta kantonilaisten taholta.

Valtaistuinpuhe

Lontoo. — Canadan pääministeri King on lähettänyt Canadaan suunnitteleman parlamentin avajaisissa pidettävän valtaistuinpuheen, minkä kenraalikuvernööri lukee. Siinä ei tule sattumaan mitään erikoisen tärkeitä ja uusia asioita. Valtaistuinpuheen käsittelyn arvellaan päättyvän parlamentissa hyvin lyhyeen.

Konduktöörien ja jarrumiesten lakko

Montreal. — Viime torstaina päättivät konduktöörien ja jarrumiesten edustajat täällä pitämässään neuvottelussa hyväksyä järjestöjen jäsenistön keskuudessa toimitetun yleisäänestyksen tuloksen "rauhallisesta työstä poistumisesta, ellei tyydyttävää sovintoa muuten saada syntymään".

Päätöslauselma hyväksyttiin kaksi päivää kestäneen neuvottelun jälkeen, mihin otti osaa noin 300 edustajaa.

Päätöksestä on ilmotettu rautateiden virkailijoille ja liittohallituksen työasiain ministeriöön.

Mahdollisen lakon alkamisesta, sen yksityisseikkoihin nähden, ei ole vielä päätetty, vaan riippuu se järjestöjen virkailijain yhteisestä neuvottelusta.

Hirmumyrsky keskilännellä

Memphis, Tenn. — Keskilännellä ja etelävaltioissa vieraillut hirmumyrsky on saattanut aikaan paljon vahinkoa.

Mainitsematta omaisuusvahingoista, oli myrskyn takia perjantailtaan mennessä menettänyt henkensä 71 ihmistä ja 150 loukkaantunut.

Myrsky on tähän mennessä koskettanut kuutta valtiota.

NELJÄ VUOTTA VANKEUTTA HUOLIMATTOMUUDESTA

Leningrad. — Burevestnik-nimisen laivan kapteeni on tuomittu neljäksi vuodeksi vankeuteen, koska suuresti osaksi hänen syykseen katsotaan 200 hengen hukkuminen lähellä Kronstadtia.

Kapteeni katsottiin syylliseksi rikolliseen huolimattomuuteen hyväksyessään laivalleen tottumattoman luotsin ja salliessaan laivan kulkea ilman asiannmukaisia hengenpelastuslaitteita.

Burevestnik upposi Morskin kanavassa, lähellä Kronstadtia elok. 29 p:nä törmättyään laituriin väistäessään erästä saksalaista venettä. Onnettomuus tapahtui sakeassa sumussa. Laivalla oli 563 matkustajaa, mutta vain yksi pelastusvene ja 172 pelastusvyötä.

TYÖTTÖMYYSVAARA UHKAAVANA RANSKASSA

Pariisi. — Frangin arvo oli tiistaina 27.43 dollarilta oltuaan lauantaina 28. Kaikissa piireissä seurattiin jännityksellä frangin arvon nopeata nousua. Frangin nousu synnytti keinottelua ja sen vastavaikutuksia nyt odotetaan.

Yleisön keskuudessa on frangin liian nopean nousun johdosta ollut hermostuneisuutta. Tavaroiden maastavienti on vähentynyt ja työttömyys on alkanut nostaa päätään. Hallitus on ryhtynyt toimenpiteisiin estääkseen frangin äkkinäisen kohoamisen aivan samalla tavalla kuin sen oli pakko ryhtyä toimenpiteisiin estääkseen frangin alentumisen viime keväänä.

Maanjäristystä New Brunswickissa

St. Stephens, N. B. — Puolikolmen aikaan iltapäivällä järisytti maanjäristys kaupunkia viime keskiviikkona. Ihmiset olivat levottomia. Juoksivat ulos rakennuksista. Mitään vahinkoja ei tapahtunut.

Postityöläisten amnestia

Ottawa. — Winnipegin suurlakon johdosta erotetut postityöläiset ovat nyt saaneet armon. Postiasiain ministeri P. J. Veniot on ilmottanut, että Winnipegin lakkoon osaaottaneita postityöläisiä ryhdytään ottamaan jälleen postilaitoksen palvelukseen.

SUURI HOTELLI TORONTOON

Toronto. — New Yorkin finanssikapitalistien rahastamana tullaan läheisessä tulevaisuudessa rakentamaan Torontoon suuri hotelli, johon tulee 1,000 huonetta ja jonka arvellaan tulevan maksamaan kahdeksan miljoonaa dollaria.

Suuri kokeiluyritys kaivosalalla

Toronto. — Pohjois-Manitobassa sijaitsevalle Flin Flon kaivannolle rakennetaan tulevan talven aikana 750,000 dollaria maksava kulta-, kupari- ja sinkkimalmin jauhamislaitos kokeiluja varten. Laitosta tullaan sen valmistuttua käyttämään vain 90 päivää, minkä jälkeen se hylätään joka tapauksessa.

Kysymyksessä on kokeilu, miten voidaan edullisimmin erottaa malmista siitä löytyvät metallit. Jos koe onnistuu, tullaan tämän 100 tonnia päivässä käsittelevän laitoksen tilalle rakentamaan kymmeniä kertoja suuremmat laitokset. Jos koe epäonnistuu täytyy ryhtyä keksimään muita menettelytapoja metallien erottamista varten.

Paikalle on kesän kuluessa kuljetettu tarpeelliset rakennusaineet. Tavarat on kuljetettu The Passista rautatien varresta 120 mailia laivalla ja tämän jälkeen 16 mailin pituisen kannaksen yli hevosilla, minkä jälkeen tavarat on jälleen lastattu laivaan 40 mailin pituista matkaa varten Athapopuskan järven yli. Tämän jälkeen on ollut vielä neljän mailin pituinen hevosmatka kaivannolle.

Näiden kokeiden jälkeen tullaan paikalle rakentamaan rautatie, minkä rakentaminen kestänee kaksi vuotta.

Flin Flon kaivannon alueiden sanotaan olevan tämän maan rikkaimmat mineraalilöydöt.

St. Lawrencen syvä vesitie

Canadan ja Yhdysvaltain insinöörit erimielisiä

Ottawa. — Ontario-järven ja Montrealin välisen vesitien syventämistä suunnittelemaan ja tutkimaan asetettu kansainvälinen insinöörikomissioni ei ole päässyt yksimielisyyteen ehdotuksissaan.

Canadan edustajat ehdottavat tälle välille rakennettavaksi kaksi patoa. Ensimäisen, mikä nostattaisi veden 67 jalkaa, Long Sault Islandin alapuolelle. Toisen 17 jalkaa vedenpintaa korottavan padon Ogden-saaren kohdalle, lähellä Morrisburgia.

Yhdysvaltain edustajat haluaisivat rakennettavaksi vain yhden padon Barnhard-saaren kohdalle. Tämä nostattaisi vedenpinnan 85 jalkaa korkeammalle nykyistä.

Näiden patojen yhteyteen rakennettavat vesivoimalaitokset kykenisivät laskelmien mukaan kehittämään voimaa amerikalaisten suunnitelman mukaan 2,739,000 hevosvoimaa, ja canadalaisten suunnitelman mukaan 2,619,000 hevosvoimaa.

Suunniteltu vesitie tulisi 25 jalan syvyiseksi. Ontario-järven ja Montrealin välille tulisi rakennettavaksi 9 sulkua ja 8 siltaa. Sulut tulisivat 859 jalan pituisia ja 80 jalan levyisiä sekä 30 jalan syvyisiä. Työn suorittaminen tulisi kestämään 8 vuotta.

Suuret kustannukset

Koko vesitien syventämis- ja voimankehittämissuunnitelman toteuttaminen tulisi maksamaan Ontario-järven ja Montrealin välillä amerikalaisten suunnitelman mukaan 394,000,000 dollaria ja canadalaisten suunnitelmien mukaan 423,600,000 dollaria.

Järvien päästä Montrealiin ulottuva suunnitelma maksaisi amerikalaisten mukaan toteutettuna 553,200,000 dollaria ja canadalaisten mukaan 582,800,000 dollaria. Tähän sisältyisi myöskin rakenteilla olevan Wellandin kanavan rakennuskustannukset, joiden arvioidaan nousevan 114,500,000 dollariin.

Komissioni esittää toteutettavaksi suunnitelman siten, että aluksi kehitettäisiin vain noin puolet vesivoimasta, eli 1,368,000 hevosvoimaa. Tässä tapauksessa nousisivat kustannukset amerikalaisten suunnitelmien mukaan 509,300,000 dollariin ja canadalaisten ehdotuksen mukaan 544,300,000 dollariin.

Voimankehittämissuunnitelmat St. Lawrence-virrassa tulisivat toteutettuina maksamaan amerikalaisten suunnitelmien mukaan 290,172,000 dollaria ja canadalaisten suunnitelmien mukaan 308,972,000 dollaria.

St. Lawrencen laivaliikenteelle parantamista tulisi kummankin suunnitelman mukaan maksamaan 167,720,000 dollaria.

Suuria järviä yhdistävien kanavien parantamiskustannukset ovat lasketut 44,700,000 dollariksi.

Chicagon Michigan-järvestä poisjohdattaman veden suurissa järvissä aiheuttamien korjaustöiden kustannukset nousisivat yhteensä 6,528,000 dollariin.

Canadalaisen pääoman määrä ulkomailla

Toronto. — K. W. Taylor McMaster yliopistosta on tutkinut canadalaisten sijotuksia ulkomailla ja tullut havaitsemaan, että ulkomailla on suuret määrät canadalaista pääomaa. Siitä huolimatta valitetaan tässä maassa pääoman puutetta. Mutta kun pääoma on luonteeltaan kansainvälistä, niin ei se valitse paikkoja, vaan ansiomahdollisuuksia. Siinä selitys siihen, että maassa vallitsee pääoman puute ja siitä huolimatta on tämän maan pääomaa suuret määrät sijotettuna ulkomaille.

Taylorin keräämien tietojen mukaan oli tästä maasta ulkomaille virrannut pääoma sijotettuna viime vuoden lopussa seuraaviin maihin:

Brittein saaret	73,049,000
Yhdysvallat	120,623,000
Muut maat	424,903,000
Yhteensä	$618,575,000

Viime vuoden loppuun mennessä oli saatu tarkempia tietoja näistä sijotuksista. Luonnollisesti olivat ne myös lisääntyneet. Nämä tarkistetut tiedot selittävät mille aloille nämä pääomat ovat jaetut.

Hallituksen saatavia	35,000,000
Pankkisaatavia	196,231,000
Pankkikiinteimistöjä	4,000,000
Ulkomaisia lainapercita	
Canadan pankeilla	102,420,000
Samoja vakuutusyh.	175,000,000
Samoja pankkiiriliikk.	2,000,000
Haaraliikkeissä	50,000,000
Sekal. yrityksissä	150,000,000
Yhteensä	$714,651,000

Asiantuntijain piireissä arvellaan edelläolevaa laskelmaa erittäin varovaisesti tehdyksi. Kahta viimeistä erää lukuunottamatta, ovat määrät saadut melko tarkkojen tietojen perusteella.

Työtilanne marraskuun alussa

Ottawa. — Marraskuun alussa oli 5,896 työnantajalta saatujen tietojen mukaan heidän palkkaluetteloissaan yhteensä 845,278 työläistä, vastaten 864,749 työläistä lokakuun alussa. Tämä yli kahden prosentin suuruinen työhön kiinnitettyjen lukumäärän laskeminen aiheutti lokakuun alussa saavutetun vertausluvun (indeksin) 105.2 laskemisen 102.8 marraskuun alussa.

Vuosina 1921—25 olivat marraskuun vastaavat vertausluvut seuraavat: 90.2; 95.8; 98.8; 98.0; 97.1. Työmarkkinat ovat siis huomattavasti paremmat tänä syksynä kuin viime vuonna.

Suomen hallitus eronnut

Helsinki. — Kyösti Kallion kokoomushallitus on saanut eduskunnasssa epäluottamuslauseen armeian ampumatarpeiden hankintaa koskevasssa asiassa. Tämän johdosta on hallitus eronnut.

Nykyinen ministeristö muodostettiin viime vuoden viimeisenä päivänä. Pääministeri Kallio on maalaisliittolainen.

Konservatiivien johtaja B. C:ssa

Kamloops, B. C. — Victoriasta valittu parlamentin jäsen ja entisen Meighenin hallituksen maanviljelysasiain ministeri tri Simon F. Tolmie on valittu konservatiivisen puolueen johtajaksi maakunnassa.

B. C:n omistama rautatie myytävänä

Vancouver, B. C. — Tulevan lainlaatijakunnan käsiteltäväksi joutunee ehdotus maakunnan hallussa olevan Pacific Great Eastern rautatien myynnistä. Hallitus on jo pitkät ajat yrittänyt saada kaupaksi mainittua rautatietä, sillä siihen on jo kiinnitetty maakunnan rahoja noin 60,000,000 dollaria.

Viime vuonna hyväksyttiin laki, millä tarjottiin suuret alat maata Peace Riverin viljavilta seuduilta palkkiona niille, jotka ostaisivat rautatien ja sitoutuisivat jatkamaan rautatien pohjoiseen Prince Georgesta.

Kaupasta on käyty neuvotteluja amerikalaisten, kotimaisten ja brittiläisten kapitalistien kanssa, mutta niistä ei ole tullut sen valmiimpaa. Nyt on olemassa toiveita, että brittiläinen rahamiesyhtymä tulee ostamaan rautatien.

Siirtolaisten maahan jääminen

Ottawa. — Canadan vuosikirjan viimeisen painoksen mukaan selviää, että brittiläissyntyiset siirtolaiset jäävät suuremmassa määrin tämän maan asukkaiksi kuin muut kansallisuudet.

Vuosien 1900—1921 siirtolaisuutta koskevien tietojen perusteella on havaittu, että mainittuna aikana on maahan tullut yhteensä 3,601,206 siirtolaista, joista on poistunut maasta 1,623,663, vastaten 55 prosenttia maahan tulleiden siirtolaisten määrästä.

Samana aikana maahan tulleista 1,328,672 brittiläissyntyisestä siirtolaisesta poistui maasta 458,457 henkeä, vastaten 34 prosenttia maahan tulleiden brittiläisten määrästä.

Yhdysvalloista saapui saman ajan kuluessa 1,375,051 henkeä siirtolaisina. Näistä poistui maasta 1,054,136 henkeä, eli 77 prosenttia.

Muissa maissa syntyneitä siirtolaisia saapui tuona aikana 897,483 henkeä. Näistä poistui maasta 464,950 henkeä, joten maasta poistuneiden lukumäärä nousi tässä tapauksessa 52 prosenttiin.

Kun tiedetään, että Canadaan tuleet siirtolaiset, jotka poistuvat maasta, menevät suurimmaksi osaksi Yhdysvaltoihin, niin selviää tästä, että Canadan hallituksen siirtolaisuuden edistämiseksi käyttämät yleiset varat tulevat käytetyiksi siirtolaisten hankkimiseen Yhdysvaltoja varten.

Japanin ja Kiinan suhteet

Tokio. — Kaikki merkit viittaavat siihen, että Japani on siirtymässä nykyisestä passiivisesta suhtautumisestaan Kiinaan enemmän määriteltyyn ja selvään kantaan.

Japanilaisten kapitalistien tiedetään kärsivän siitä, jos kantonilaiset ulottavat vaikutuksensa Jantsen yli pohjoiseen. Pelätään, että kantonilaiset ajaisivat japanilaiset pois Mantshuriasta niin pian, kun se joutuisi keskushallituksen kontrolliin. Edelleen ei Japani voi sietää väitetyn kantonilaisten bolshevistisen propagandan lähestyvän Koreaa ja Formosaa.

Japanin Pekingissä oleva lähettiläs on neuvottelussa Yhdysvaltain ja Britannian lähettiläiden kanssa neuvonut asettumaan "odotetaan ja katsotaan" kannalle.

Täällä pidettiin viime torstaina ulkoasianministeriössä tärkeä neuvottelu, missä keskusteltiin kantonilaisten vaikutuksen lähenemisestä ja missä omistettiin huomiota Japanin kapitalistien vaatimukselle varmemmasta politiikasta Kantonin hallitusta kohtaan.

EMMA GOLDMAN TORONTOSSA

Toronto. — Tunnettu anarkisti Emma Goldman on saapunut tänne ja aikoo luennoida täällä nykyaikaisesta näytelmäkirjallisuudesta. Hän tappelee Venäjää vastaan sentakia, että "siellä ei ole mitään anarkiaa".

Valkoisten suojapaikka Montrealiin

Montreal. — Yhdysvaltain puolelta tuotettu pappi, Koivumäki, on keräyttänyt täkäläisesesä Westmountin lutherilaisessa kirkossa suomalaisilta sanankuulijoilta kolehdin suomalaisen siirtolaiskodin perustamiseksi Montrealiin. Rahaa olikin kertynyt noin yhdeksänsataa dollaria.

Suomen Canadassa oleva pääkonsuli oli käynyt viime kesänä Suomessa, missä oli luvattu myös avustaa hanketta, jos täällä pannaan rahaa likoon.

Näkyy Suomi sentään hiukan huolehtivan valkoisistaan täällä vieraallakin maalla. On selvää, että tästä "siirtolaiskodista" tulee lahtarien pesäpaikka.

Yhdysvaltalaisia laivoja Nicaraguan vesille

Managua, Nicraagua. — Kolme yhdysvaltalaista hävittäjälaivaa saapui Bluefieldsin satamaan ja ovat ryhtyneet kulkuvahtiin itäisellä rannikolla. Amerikalainen ilmailija Lee Mason on myöskin pantu etsimään "meksikolaista" alusta, jonka sanotaan kuljettavan ampumatarpeita Nicaraguan kapinallisille joukoille.

Adolfo Diaz, diktaattori Chamorron luutnantti, nimitettiin pari viikkoa sitten Nicaraguan presidentiksi. Hänen valtaanasettamiseen otti välittömästi osaa Yhdysvaltain lähettiläs Dennis sekä Yhdysvaltain laivaston komentaja n.k. välirauhan neuvotteluissa amerikalaisella sotalaivalla. Muodollisen valinnan toimitti Chamorron muodostama "kongressi", josta perustuslailliset olivat kitketyt pois, ja jota kongressia liberaalit eivät voi tunnustaa lainkaan kansan valitsemaksi tai perustuslailliseksi. Yhdysvaltain valtiovirasto julisti, että Diazin valinta on kaikin puolin perustuslaillinen, joten heti myönnettiin Yhdysvaltain tunnustus Diazin komennolle. Samanaikaisesti Diazin ilmotettiin "pyytäneen" Yhdysvaltoja ryhtymään sotilaallisesti kukistamaan liberaalisten voittoisan kapinaliikkeen. Tätä tilaisuutta on Yhdysvallat odottanutkin.

Ryhmittyminen paperiteollisuudessa

Montreal. — Täkäläisissä rahamiespiireissä puhutaan vakavasti maan paperiteollisuuden ryhmittymisestä kolmen eri rahamiesjoukon käsiin. Erinäisten seikkojen sanotaan viittaavan selvästi seuraavien ryhmittymien muodostumiseen:

1 ryhmä. Spanish River ja Abitibi yhtiöt, jotka kontrolleeraavat myös Ste. Anne Paper Co. ja Manitoba Paper Co. sekä omistavat huomattavat osuuden Fort William Paper Co. ja Escanada Paperi Mills'issä Winconsinissa.

2 ryhmä. International Paper Co., Eddy ja Backus yhtiöt.

3 ryhmä. St. Maurice Valley Corp., Port Alfred Pulp and Paper Corp., Wayagamack Co., ja Laurentide Company. St. Maurice Valley Corporationin takana oleva Sir Herbert Holt on suurin osakas myös Price Brothers yhtiössä. Edelleen arvellaan Brompton Pulp and Paper Companyn, mikä tuottaa päivittäin 120 tonnia sanomalehtipaperia ja suuret määrät käärepaperia, laatikkopahvia ja erilaista selluloosaa, tulevan osalliseksi tähän yhtymään.

Jo parin vuoden ajan on ollut liikkeellä huhuja Spanish River ja Abitibi yhtiöiden yhdistämisestä.

Winnipegin pormestarinvaalit

Winnipeg. — Viime perjantaina toimitettiin täällä pormestarinvaalit. Valituksi tuli kolmannen kerran perättäin kaupungin porvarien yhteinen ehdokas eversti Ralph Webb, saaden 18,953 ääntä.

Työläisten ehdokas F. C. Tipping sai tänä vuonna enemmän ääniä kuin viime vuonna. Hänen äänimääränsä nousi 12,284.

Yhdysvaltain ja Meksikon välit kireällä

Washington. — Yhdysvaltain ja Meksikon hallituksen välinen kiista Meksikon öljy- ja maalakien johdosta kehittyy edelleen nopeasti kriitillisemmäksi sitä mukaa kuin tammikuun ensimäinen päivä lähestyy, jolloin Meksikossa toimivien ulkomaisten öljy-yhtiöitten on lopullisesti tehtävä sopimuksensa hallituksen kanssa, että he eivät tule hankkimaan oman maansa diplomaattista suojelusta öljyomaisuuksiinsa nähden. Muussa tapauksessa uusi laki edellyttää, että nämä omaisuudet palautuvat Meksikon hallitukselle kansallisina omaisuuksina.

Tilanteen kärjistyminen ilmenee pinnalta varsinkin niistä julkisista lausunnoista ja viittauksista, joita on tehty Washingtonissa Yhdysvaltain valtioviraston taholta. Viime viikolla laskettiin valtiosihteeri Kelloggin virastosta hälyyttäviä viittailuja Meksikon suhteen Nicaraguaa koskevan tiedonannon yhteydessä. Kohtalon ivaa sekin, että silloinen tiedonanto alkoi lausunnolla, jossa sanottiin "boshevistisen hegemonian kummituksen" vaarottavan Yhdysvaltain asemaa keski-Amerikassa, muistuttaen hyvin sattuvasti Kommunistisen Manifestin alkulausetta, jossa Marx ja Engels viittasivat Europan riistäjäluokkaa kiusottavaan kommunismin kummitukseen.

Nyt annetuissa tiedotuksissa lausutaan, että amerikalaiset öljykapitalistit Meksikossa tuskin tulevat tekemään yllämainittua sopimusta Meksikon hallituksen kanssa. Ne käsittävät, että he menettäisivät etuoikeutetun asemansa, jos he eivät voi käyttää Yhdysvaltain valtiokoneistoa pamppunaan. Samalla ilmotetaan valtioviraston taholta, että viimeaikainen noottien vaihto Callesin hallituksen kanssa osottaa, että Calles ei tule myöskään perääntymään lakien täytäntöönpanossa. Meksikon hallitus pysyy edelleenkin sillä kannalla, että lopullinen omistusoikeus maan rikkauksiin kuuluu Meksikon kansalle. Samoin kuin Yhdysvalloissa on korkeimpanna ainoastaan Yhdysvaltain hallitus, niin Meksikossa on korkeimpana ainoastaan Meksikon hallitus.

Yhdysvaltain hallituksen puolesta antaa valtiovirasto ymmärtää, että Meksikolle myönnettiin diplomaattinen tunnustus vuonna 1923 siinä käsityksessä, että Meksikio "kunnioittaisi ulkomaalaisia oikeuksia ja omaisuutta." Mutta amerikalaisen valtioviraston tulkinnan mukaan Meksikon perustuslaki ja siihen sisältyvät öljy- ja maalait ovat vastakkaisia sille, miten Yhdysvallat haluavat tulkita ulkomaalaisten oikeudet. Näinollen, ellei Callesin hallitus taivu muuttamaan Meksikon lakeja Yhdysvaltain öljykapitalistien mielen mukaisesti, annetaan selvästi ymmärtää, että Yhdysvallat tulee katkaisemaan jälleen diplomaattiset suhteensa Meksikon kanssa. Asiaa pidetään jo siinä pisteessä, että lähettiläs Sheffield, joka vasta on ehtinyt suorittaa osan matkastaan Meksikoon, voidaan kutsua takaisin jo matkallaan.

Rautatietyöläisten palkkariita

Ottawa. — Rautatietyöläisten keskuudessa toimitetussa äskeisessä lakkoäänestyksessä oli annettu noin 90 prosenttia äänistä lakon puolesta. Lakon alkamisen aika on jo määrätty, mutta sitä ei ilmoteta.

On toiveita, että hallitus astuu vielä välittäjäksi, sillä rautatiet ovat anoneet oikeutta rahtimaksujen korottamiseen. Jos siihen suostutaan, niin tultanee rautatieyhtiöiden taholta suostumaan myös työläisten vaatimukseen. Arvellaan työläisten edustajien suostuvan tähän välitysehdotukseen, vaikka siihen sisältynee "yleisen mielipiteen" nostattaminen rahtimaksujen korottamista ja siis myöskin työläisten vaatimuksia vastaan.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina.

Toimittajat:
S. G. NEIL. ARVO VAARA.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Ontarion lainlaatijakunnan vaalit

Ylihuomenna, keskiviikkona toimitettavaan äänestykseen päättyy toinen tämänsyksyinen vaalitaistelu, mihin tässä maakunnassa on otettu osaa. Näitä vaalitaisteluja ovat molemmat porvarispuolueet — liberaalinen ja konservatiivinen — käyttäneet hyväkseen niin hyvin kuin ovat voineet äänestäjien kannatuksen voittamiseksi ja sen kautta vallanohjaksiin päästäkseen. Liittoparlamentin vaaleissa oli näillä molemmilla puolueilla suoma vaalikysymyksenä, konservatiiveilla kysymys suojelustulleista ja tulliskandaali ja voittoisilla liberaaleilla kysymys «perustuslaillisuudesta»; nyt toimitettavissa maakunnan lainlaatijakunnan vaaleissa kamppaillaan niin kutsutusta väkijuomakysymyksestä. Vaalitaistelujen alussa tosin julkaisee kumpikin porvarispuolue ohjelmansa, joissa esitetään puolueen kanta useammissa kysymyksissä, mutta pääkysymyksiksi aina jäävät ja tehdään sellaiset, jotka ovat suurimmasta merkityksestä näiden puolueiden edustamille eduille ja joita voidaan parhaiten käyttää vaalisyötteinä äänenkalastuksessa. Siinä, että nämä kysymykset melkein poikkeuksetta ovat vieraita ja toisarvoisia työläisille ja maanviljelijöille, ei ole mitään ihmettelemistä, kun muistetaan, että liberaalinen ja konservatiivinen puolue ovat kapitalistisia puolueita, edellinen edustaen pikkuporvaristoa, ja jos tarve vaatii, niin myös suurporvaristoa, kuten olemme tulleet huomaamaan, ja viimemainittu etupäässä suurporvaristoa. Se, että äänestäjät, joiden suuren enemmistön, työläisten ja maanviljelijäin, eduille nämä vaalikysymykset ovat toisarvoisia, saadaan niihin kiintymään ja niitä todellisina pitäen innostumaan, työskentelemään ja äänestämään jommankumman porvarispuolueen ohjelman ja ehdokkaiden puolesta, taasen johtuu siitä, että nämä porvarispuolueet ovat koneistoja, joilta ei puutu kaikkivaltiaita dollareita, ei keinoja eikä hävyttömyyttä likaisimmankaan keinon käyttämiseen tarkotuksiensa saavuttamiseksi. Sanomalehdistö ja julkaisut, papit ja muu saarnamiehet ovat niiden käytettävissä, ja näiden vaikutusvalta on, kuten tunnettua, suuri ja häämäämiskyky verraton. Lisäksi käytetään muita keinoja, joista mainittakoon sekä «huomattujen» ja «kunniallisten» kansalaisten että kunniattomien lurjusten ostaminen ja lahjominen työskentelemään ja kätyröimään porvarispuolueitten hyväksi ja porvarisehdokkaiden ristiminen «työväen» ja «maanviljelijäin» ehdokkaiksi siellä, missä näillä on joskus ollut oma ehdokas ja missä näiden arvellaan paremmin antavan kannatuksensa ja äänensä tällaisia kylttejä kantaville ehdokkaille.

Työväellä on näissä vaaleissa vain kaksi omaa ehdokasta, jotka ovat A. E. Smith Hamilton Centre-vaalipiirissä ja tri H. A. Stevens London South-vaalipiirissä. «Työväen» ehdokkaan kylttiä kantavia on Kenoran, Cochrane South ja Timiskamingin vaalipiireissä.

Lehdessämme on osotettu, että näissä vaaleissa vaalisyöttinä oleva väkijuomakysymys ei ole poliittinen kysymys, vaikka nykyistä Ontarion «kielto»-lakia kannattava liberaalinen ja hallituksen kontrollin alaista väkijuomien kauppaa kannattava konservatiivinen puolue ovat siitä sellaisen tehneet, vaan yhteiskunnallinen kysymys. Olemme myös osottaneet, että konservatiivinen puolue edustaa tässä kysymyksessä väkijuomatehtailijoita ja suurkapitalisteja, joilla on varaa sijottaa rahojaan väkijuomien valmistukseen ja joille väkijuomien vapaampi ja suurempi kulutus merkitsisi suurempia voittoja, ja liberaalipuolue pikkuporvaristoa, jolla ei ole varaa tehdä suuria sijotuksia väkijuomatehtaisiin ja jonka pienet liikkeet tulisivat ainakin jossakin määrässä kärsimään siitä, että enemmän heidän «liiketuttaviensa» ja kuntiensa (niihin luettuna myös «korpiroporjen» ja muum miestä- sekä naista «väkevämmän» ostajat) rahaa virtaisi hallituksen kontrolloiman väkijuomakaupan kautta suurporvarien taskuihin. Kysymys on siis vain siitä, missä määrin ja kumpi, suur- vaiko pikkuporvaristo, voisi tästä kapitalistisesta liikeyritysestä — väkijuomien valmistuksesta ja kaupasta — hyötyä, mikä kummassakin tapauksessa tapahtuu omistamattoman luokan kustannuksella. Väkijuomien tuotanto- ja jakovälineet on työläisten siis myös luettava niiden tuotannon ja jaon välineitten joukkoon, joitten yhteiskunnallistuttamista korvauksitta tuottajien omistukseen ja kontrolliin siitä — työläisten ja maanviljelijäin hallituksen alaisena — heidän on vaadittava, ja jonka vantimuksena toteuttamiseksi heidän on järjestettävä voimansa ja kukistettava kapitalistinen riistojärjestelmä.

Ensimäinen askel tätä päämäärää kohti on kaiken kannatuksen ja tuen kieltäminen porvarispuolueilta ja niiden ehdokkailta ja sen antaminen työväen omille ehdokkaille siellä, missä niitä on. Mutta tämä on vain ensimäinen askel ja sen lisäksi on otettava toisia: voimistutettava ja laajennettava työväen omaa sanomalehdistöä, ammatillisia ja taloudellisia järjestöjä ja omaa poliittista puoluetta.

Kiinan vallankumous vuonna 1911

Äsken tuli kuluneeksi viisitoista vuotta Kiinan julistamisesta tasavallaksi ja Kiinan kansallisvallankumouksellisen liikkeen alkuilmiöistä. Näistä tapahtumista pohjautuen jatkuvat tällä hetkellä Kiinassa kiivaat taistelut kansallisvallankumouksellisten ja taantumuksellisten välillä ja pohjoisen välillä.

Vuoden 1911 vallankumouksen välittöminä nostattajina olivat Hankouta lähellä sijaitsevassa Utshanin kaupungissa sattuneet tapahtumat. Mainitussa kaupungissa paljastettiin terroristinen salaliitto, jonka tarkotuksena oli murhata Hubein maakunnan varakuningas. Suurin osa salaliiton jäsenistä saatiin kiinni ja telotettiin heidät kaikki.

Telotuksen kuohuttamassa kaupungissa kuitenkin puhkesi kapinaliike, johon yhtyivät paikalliset hallituksen joukotkin. Muutamassa päivässä oli kapinaliike vallannut myös läheiset kaupungit ja kokonaiset maakunnatkin yhtyivät kapinallisiin.

Pekingin hallitus koetti pääministeriksi nimitetyn Juanshikain auktoriteetin avulla saada pelastetuksi vanhan hallituksen, mutta siinä erehtyivät niin vanha hallitus ja sen edustajat kuin Juanshikaikin. Vallankumousliike oli ehtinyt levitä jo kaikkialle Kiinaan. Ja Juanshikaikin piti ruveta luovimaan.

Piakkoin pidettiinkin Shanghaissa konferenssi, jossa Kiina julistettiin tasavallaksi, muodostettiin uusi hallitus ja sen johtoon valittiin vanha kiinalainen vallankumousmies Sunjatsen. Samalla Kiinan valtakunnalle laadittiin uusi perustuslaki.

Mutta Kiinan nuori vapaamielinen porvaristo ei kyennyt pitämään hallussaan vallankumouksen kautta käsiinsä saamaansa valtaa. Sotilaskoneisto jäi entisten byrokraattien, mandariinien ja sotilaskuvernöörien käsiin. Helmikuussa 1912 pidetty kansalliskokous oli jo taantumuksellisten vallassa. Valtakunnan päämiehen paikalle joutui vallankumouksellisen Sunjatsenin jälkeen vanhan järjestelmän ja keisarivallan kannattaja. Ja tämän jälkeen onkin taistelu vallankumouksellisen etelä-Kiinan ja taantumuksellisen pohjois-Kiinan välillä jatkunut milloin laimeampana, milloin taas kiihkeämpänä. Nyt vuoden päivät on taistelu ollut erittäin kiihkeä ja on kansallisvallankumouksellinen liike kuomintang-puolueen ja Kantonin hallituksen johdolla saanut lujan aseman koko etelä- ja keski-Kiinassa. Kansallisvallankumouksellisten hallussa on jo huomattavin ja tärkein osa Kiinan alueita. Viimeisten tietojen mukaan tulevat ulkomaisten imperialistien kätyreinä toimivien kiinalaisten kenraalien sotajoukot hetimiten pakotetuiksi luovuttamaan kansanarmeialle Nangkingin ja Shanghain kaupungit, jotka ovat niiden viimeiset tukikohdat Kiinalle arvaamattoman suuresta merkityksestä olevan Jangtse-joen ja sen lisäjokien varsilla. Kenraali Wupeifun hallussa olleet keski-Kiinan maakunnat ovat kansallisvallankumouksellisen kontrollissa, ja pian saanevat kansallisvallankumoukselliset toteutettua suunnitelmansa hallituksensa muuttamisesta Kantonista keski-Kiinassa sijaitsevaan Wutshangiin.

Taistelu ei ole vielä päättynyt, mutta kansallisvallankumouksellisten joukkojen viimeaikainen menestys, talonpoikien, työläisten ja muun vähäväkisemmän väestön vapaustaistelu kohtaan osottama yhä lisääntyvä kannatus ja pohjoisessa olevien taantumuksellisten joukkojen jatkuva hupeneminen ja heikentyminen, ulkomaisten imperialistien antamasta tuesta ja avustuksesta huolimatta, ei voi johtaa muuhun kuin siihen, että perusta yhdistyneelle vallankumoukselliselle työläisten ja talonpoikien Kiinalle tulee luotua läheisessä tulevaisuudessa.

Moskovassa viime tiistaina alkaneelle Kommunistisen kansainvälisen toimeenpanevan komitean laajennetulle kokoukselle Kiinan kysymyksestä esitetyissä teeseissä lausutaankin, että «on välttämätöntä yhdistää Kiinan työväenainekset, talonpojat, pienkauppiaat ja edistysmieliset ainekset, mutta kommunistipuolueen on johdettava liikettä ja järjestettävä kansalliskokouksen koollekutsuminen toteuttamaan vallankumouksen kansallisia ihanteita. Kansalliskokouksen on perustettava hallitus, joka edustaa koko Kiinan kansakuntaa ja joka käy taistelua taantumuksellisia, suuria maanomistajia, feodalisia herroja ja imperialisteja vastaan.»

"Suomalaisuuskin" vaalitaisteluaiheena Amerikassa

Amerikan porvarillisten puolueiden vaalikamppailuissa esiintyy jos minkälaisia vaalivaltteja, jos aiheitakin, mutta voiton niistä vienee Larsonin Minnesotassa käyttämä valtti, kirjottaa sikäläinen toverilehti. Hän runnasi kongressiin suomalaisuuden ohjelmalla, joka tarkemmin määriteltynä olisi tarkottanut sitä, että kaikkien suomalaissyntyisten asukasten Minnesotan valtiossa olisi pitänyt äänestää Larsonia, koska hän on suomalainen.

Mainittu Larson on aikaisemmin ollut kongressimiehenä Minnesotasta. Nyt hän oli uudelleen ehdokkaana marraskuun alussa toimitetuissa vaaleissa eikä tullut valituksi. Asian olisi pitänyt olla sillä selvä, mutta New Yorkin Uutiset tarttuu kiinni siihen, nostattaen moitetta Minnesotassa asuvia suomalaissyntyisiä maan kansalaisia kohtaan siitä syystä, etteivät he äänestäneet Larsonia suomalaisuuden perusteella.

Larson itse väittää, että hän ryhtyi ehdokkaaksi republikaanipuolueen pyynnöstä, mikä hänelle lähetettiin Washingtonista, joten hän vain täytti tehtävänsä puoluettaan kohtaan; oli ehdokkaana republikaanipuolueen laskuun.

Mutta tästä huolimatta inttävät suomalaiset porvarislehdet, että suomalaisten olisi tullut luokka-asemastaan taikka poliittisista mielipiteistään välitämättä äänestää Larsonia. Vaatimus tuntuu mussolinimaiselta.

Larson on kutittanut Minnesotan suomalaisten turkkia väärältä puolen, porvarispuolueen hyväksi ja siinä on syy siihen, miksi suomalainen työ- ja maanviljelijäväestö ei valitse häntä, vaan äänestää luokalleen uskollisia ehdokkaita, kehittää ja kokoaa voimiaan ja saa ehdokkaita valituksi sikäli kuin omat voimat riittävät niiden valitsemiseen.

New Yorkin Uutisten ohjeitten mukaan Amerikan suomalaiset eivät koskaan ole taitaneet menetellä. Milloin rakentavat he asuntotaloja osuustoiminnallisesti, milloin ajavat autolla kesäjuhlilleen, niin aina moitteita lehti on niistä suomalaisille jaellut. Nyt samainen lehti nostattaa moitetta siitä, etteivät suomalaiset esiinny suomalaisina liittovaltain kongressin vaaleissa. On toki onni, ettei suomalaisten työläisten ole pakko ajatella ja toimia New Yorkin Uutisten ohjeitten mukaan, lausuu toverilehti.

Näkötornista

Mäki-Kassu kämpällä

Siitä on jo joku päivä kun Kassu tuli kämpälle. Kun oli ollut poikki ja auki, niin täytyi ottaa pesti paperipuiden tekoon.

Kämpälle tultuaan hän leveästi kehasi kuinka oli kaupungissa törsännyt. Toista viikkoa oli viisisatanen kestänyt. Se oli eri humua, sanoi hän. Ei sillä tavalla vain joka poika elele. Ne pitää olla rentoja miehiä. Miesten miehiä, eikä mitään pennin pihistäjiä.

Kämpälle tultuaan oli Kassu heti iskenyt ankarasti käsiksi työhön. Sanoi tarvittavan joulurahoja. Ja ne pitää ottaa vaikka kiven kolosta. Aamulla hän lähti heti syönnin jälkeen ennen muita palstalleen paperipuita kaatamaan. Illalla oli hän viimeinen mies kämpässä. Myöhästyi säännöllisesti iltaselta. Kokki tahtoi siitä hiukan murista. Ei tässä yksiä miehiä odotella, sanoi hän. Minunkin pitkä työpäiväni saisi olla rajotettu. Ja saisit sinä sitä omaasikin rajottaa. Tuntuvat täällä toiset miehet siitä mutisevan.

Mutta kämpän pääherru puolusti Kassua. Sattui sitä varten ikäänkuin parahiksi paikalle. Kassu tunsi onnellista voiton tunnetta, kun saa tehdä mielikseen. Kun ei enää saisi tehdä edes omia töitänsäkään, miten itse haluaa.

Iltaselta päästyään riisui hän päältään ja pani roikkeensa kuivamaan. Täytyi panna nukkumaan, kun oli niin väsynyt ankarasta koko päivän kestäneestä "puskemisesta". Ei hänellä ollut aikaa kuunnella mitä miehet hänestä mahdollisesti puhuivat.

Tulipa sitten sunnuntai. Aamiainen oli kuten tavallista tuntia myöhempään. Syömästä päästyään pani Kassu tavanmukaiset työvaatteet päälleen kuten arkipäivinäkin. Hänen elkeistään näki miehen aikovan työhön. Kaikki miehet, Kassua lukuunottamatta, olivat puolipukineissaan, sillä eihän sunnuntaina töitä pusketa. Kassun pukeutuminen herätti huomiota. Eräs miehistä loihe lausumaan: "No mihin se Kassu nyt aikoo, et suinkaan lähde sunnuntainakin töitä puskemaan.

Enhän minä tässä töihin. Menenhän vain sahaa teräämään. Näkee siellä ulkona kirkkaassa valossa hiukan paremmin. Ja onhan siellä muuten niin kaunis ilmakin metsässä. Tähän tapaan Kassu paneskeli. Ja niin painoi kämpän oven kiinni ulkopuolelta.

Joku miehistä lausui ilmi epäilyksen, että Kassu lähtikin töihin. Kaikista kielloistaan huolimatta. Mitäpä siinä olisi kummaa. Tunnen miehen tavat entuudestaan. Kun Kassu on poikki, niin on hänellä hirveä työinto. Puskee yöt ja päivät, pyhät ja aret, sanoi hän.

Asia painui unhoon. Ei siitä sitten mitään puhuttu.

Mutta kun Kassua ei kuulunut päivälliselle, niin alkoi se herättää huomiota. Syömästä päästyä ryhdyttiin kämpässä keskustelemaan asian johdosta. Toisissa oli Kassun päivälliseltä pois jääminen merkityksellistä. Jos hänelle on tapahtunut joku onnettomuus? arveli eräskin.

Olisi kait parasta mennä ottamaan selkoa asiasta.

Eräs miehistä, joka työskenteli Kassun palstan lähellä, sanoi, että ei se mitään merkitse, sillä Kassu syö metsässä. Sillä hän ei tuonut eilen illalla eväspussiaan kämpälle, vaan jäi se työpaikalle. Hänellä on nähtävästi eväitä jälellä ja hän syö siellä. Kiehauttaa hiukan teetä tyhjässä tomaattikannussa. Ja uskee töitä iltaan saakka. Niin hän arveli. Turhaa on mennä katsomaan.

Kaikessa tapauksessa päätettiin, että jonkun pitäisi mennä ottamaan varmuuden vuoksi selkoa asiasta. Sattuu hyvinkin, että on joku onnettomuus tapahtunut. Miesparka saisi virua ilman apua pitkät ajat.

Kämpällä oli mies, jonka haukkumanimi oli Politiikus. Oli sen saanut valmiudestaan puhua kaikista asioista. Hän olikin melko valistunut ja järjestynyt mies. Häntä eivät monet tunteneetkaan muulla nimellä.

Niinpä Politiikus sitten vääntyi katsomaan mitä Mäki-Kassulle oli sattunut. Lähtiessään sanoi olevan mukavaa kävellä aurinkoisena päivänä ja nauttia kauniista ilmasta. Eihän sitä työntouhussa ehdi tekemään. Niinkuin se onkin sano.

Kalle Koltiainen.

«Venäjän militarisoiminen»

Käteeni sattui "Industrialistin tämänvuotinen n:o 267, jossa oli pääkirjotus ylläolevalla otsikolla. Vaikka jo vanhastaan tiedämme tuon lehden tarkotukset puhuessaan Neuvostoliiton asioista, voitanee kuitenkin lainata joku sana tämän asian käsittelyyn.

Industrialisti kertoo Ass. Pressin uutisen perusteella, että Venäjällä "hallituksen päätöksellä on sotilasharjotukset tehty pakollisiksi kaikissa Venäjän yliopistoissa. Vielä tähän mennessä emme ole miltään taholta nähneet uutista leimattavan 'Venäjän parjaamiseksi', joten pidämme sen pätevänä."

Ei tuo uutinen mitään "parjaamista" olekaan. Mutta tyytyykö Industrialistin vastavallankumouksellinen toimitus tuon uutisen kertomiseen? Ei! Samassa artikkelissa on jotain muutakin. Kas näin. "Venäjän varustautuminen militaristisesti on yhtä luonnollinen asia kuin toistenkin kansakuntien siten varustautuminen; ei sen parempi eikä pahempi. Se on vallitsevan yhteiskuntataloudellisen järjestelmän luonteen mukaista. Venäjän työväestön pyrkimyksille riistosta vapautumiseen siitä kehittyy samanlainen este kuin on militarismi muissakin maissa."

Siinä nyt tuon surullisen kuuluisan lehden toimituksen neronleimaus. He ovat yhtä sokeita erottamaan vallankumouksellisen punaarmeian ja imperialistisen rosvoarmeian erotusta kuin mikä porvarillisen tunkiolehden toimitus tahansa. He väittävät Neuvostoliiton aseellisten voimien perustuvan "militarismiin". Tämä jos mikään antaa yksinkertaisimmallekin ihmiselle selvän käsityksen, miten alkeellisella kehitystasolla Industrialistin nykyinen toimitus on. Jo pienen lapsen vaistokin osaa tehdä erotuksen mainittujen voimien välillä. Jo nuorisoliittolaisemmekin pystyvät selittämään, että porvarillinen militarismi pyrkii alueellisiin valtauksiin ja vallattuja alueita hallitsemaan verisellä diktatuurilla rosvokapitalistien eduksi! Sen sijaan Neuvostoliiton aseelliset voimat ovat puolustaneet köyhälistön vallankumouksen saavutuksia ja tulevat vastakin niin tekemään.

Tätä seikkaa meidän ei tarvitse todeta siinä mielessä, että muka Industrialistin toimitus ottaisi siitä oppiakseen. Vaan toteamme tämän siitä syystä, että rehellisimmät tuon lehden lukijoista tulevat huomaamaan, millaista lokaviemäriä he pystyssä pitävät.

Mutta katsokaamme asiaa edelleen. Tuo lehtiriepu ennustaa, että Venäjän aseelliset voimat tulevat olemaan esteenä "työväestön pyrkimyksille riistosta vapautumiseen". Olettakaamme että edes alkeellisesti tuollaista suuntaa alkaisi Neuvostoliitossa ilmetä. Sellaisen "paheen" poistaminen olisi Venäjän työläisille varmaan helpompi tehtävä kuin Industrialistin kannatusjoukolle poistaa vastavallankumouksellinen toimituskunta lehdestään.

Industrialistin toimitus lainaa tietoviisaana kommunistien teoreettisia lausuntoja muka omina keksintöinään, taistelussa maailman kehittyneintä kommunistipuoluetta vastaan. "Militarismi on hallitsevan luokan käytettävissä oleva ja käyttämä alistuskeino luokkayhteiskunnassa. Luokattomassa yhteiskunnassa ei sillä ole tilaa eikä tarvetta."

Emme voi muuta kuin kehottaa Industrialistia lähettämään Venäjän bolshevikeille muutamia kappaleita Leninin kirjottamaa "Valtio ja vallankumous" nimistä teosta. Ehkäpä he eivät ole tuota kirjaa lukeneet ja siksi nyt laativat lakeja yliopistojen "militarisoimiseksi".

Industrialisti parka ei tiedä, että Neuvostoliiton korkeakouluissa ovat sekä miehet että naiset tähän mennessäkin harjotelleet aseiden käyttöä. Se ei siis sellaisenaan ole mikään uusi ilmiö. Joskin koululaitoksen vakiintuessa tuo määritelmä on luonnollisesti tullut myöskin lain muotoon.

Sitten Industrialisti odottaa hartaasti kommunistien suhtautumista puheenalaiseen kysymykseen. Kaikessa viisaudessaan se yrittää nälviä alituisesti kommunisteja, tietämättä tai tuntematta meidän ohjelmaamme tässä kysymyksessä. Satoja eri kertojahan meidän taholtamme on osotettu, että me tulemme aina ja kaikkialla vastustamaan kapitalistimaiden militarismia. Tämä johtuu yksinkertaisesti siitä syystä, että kapitalistisen yhteiskunnan aseelliset voimat tulevat olemaan esteenä työväenluokan valtaan nousulle. Neuvostoliiton aseellisiin voimiin vallankumoukselliset työläiset kaikissa maissa suhtautuvat myötämielisesti, koska nuo voimat ovat vallankumouksen tuki ja turva. Vieläpä enemmän! Ne turvaavat voimakkaasti kaikkien maiden työväenliikkeen olemassaoloa tänäkin päivänä.

Mutta tässä suhteessa Industrialisti ei näe mitään erotusta. Se kulkee samoja latuja kuin sosialidemokraatitkin "antimilitaristisessa" hengessä. Se vapaus lehti paralle annettakoon. Voimme sanoa vain vanhan, sanantavan mukaan: Koirat haukkuvat, mutta juna kulkee kuitenkin ilman pysähdystä. Samoin edistyy Neuvostoliitto, työväen ja talonpoikien tasavalta, vaikka Industrialistin kaltaiset piskit koettavat sitä nälviä.

Surkuteltavaa vaan on, että tällä mantereella löytyy "maailman teollisuustyöläisiä", jotka ilkeävät tunnustaa äänenkannattajakseen moisen lokaviemärilehden. Luulisi sen riittävän, kun heidän toveriensa hirttäjät ja tervaajat, kapitalistit, esittävät Neuvostoliitosta mitä likaisimpia valheita ja väärennyksiä. Jos käyttäisimme Industrialistin logiikkaa, niin silloin voisimme syyttää sen epäjumalaa, I. W. W:liittoa, kapitalistiseksi järjestöksi, koska se kantaa jäseniltään jäsenmaksuja. Niinhän kapitalistienkin järjestöt tekevät.

Mutta tuollaiset ulkokohtaiset vertailut ovat typeriä, ellei oteta huomioon jonkun järjestön tai järjestelmän sisäistä olemusta. Ja sitä ei Industrialisti ole ottanut huomioon, tehdessään kerta toisensa jälkeen rinnastuksia Neuvostoliiton ja kapitalistimaiden välillä.

Mutta ehkäpä luonto on ollut epäkohtelias Industrialistin toimittajille ja on antanut kaiken järjen heidän isilleen, jättämättä pojille mitään tilalle. Silloin ei heiltä voida vaatia muuta kuin kyvyn jäljitellä kapitalistien mätää sensatsionipolitiikkaa. Sillä he tekevät hyvän palveluksen Frank Littlen, y.m. toveriensa murhaajille. Neuvostoliiton työläiset sen sijaan kunnioittavat mainittuja marttyyrejä, ampuvat kunnialaukaukset heidän muistolleen. Mutta kun Industrialisti kuulee noista laukauksista puhuttavan, huutaa se suun täydeltä "Venäjän militarisoimisesta".

T. C.——n.

Kommunistipuolue

Pohjois-Ontarion piirin yksilöille

Puolueen suomenkielinen järjestäjä tov. T. Carlson tulee kiertämään alueella seuraavan matkaohjelman mukaan:

Joulukuulla:

So. Porcupine .... 1 ja 4 p.
Timmins .... 2, 3 ja 5 p.

Puolueen Keskuskomiteain ja yksikköjen tulee huolehtia tilaisuuksien järjestämisestä ja ilmoittamisesta.

Hän tulee puhumaan kansainvälisen ja tämän maan luokkataisteluliikkeen tärkeistä kysymyksistä, sekä selostelemaan uudelleen järjestetyn puolueemme käytännöllisen toiminnan edistämistä. Puheitten yhteydessä on järjestettävä mahdollisuus kysymyksille, niin että toverit ja työläiset saavat asianmukaisesti tietää mitä haluavat.

Samoin on hänen paikkakunnalla ollessaan järjestettävä toimikuntien y.m. kokouksia. Ottamalla osaa puolueen solujen, agit-prop. komiteain, naisosastojen, nuorison ja lasten kokouksiin, on hänellä tehtävänään neuvotella taktiikasta ja tehtävistä, sekä opastaa tovereita suunnitelmallisessa järjestämistyössä, toiminnassa unioissa y.m. joukkoliikkeessä. Keskuskomiteain kokouksissa auttaen korjaamaan heikkouksia ja tehostamaan toverien työskentelyä. Samalla tiukentaa yhteyttä keskusorgaanien kanssa ja terästää yhteyden lähentämistä toiskielisten työläisten kanssa.

Myöskin on toimittava aineellisen avustuksen hankkimiseksi organiseeraajan matkakustannuksien peittämiseksi, järjestäen iltaman, tai jossakin muussa muodossa.

Hänellä tulee myöskin olemaan puolueen kirjallisuutta myytävänä, ottaen lehtitilauksia y.m. Kaikesta tästä liikkeestä tulee prosentti puolueelle.

Toverillisesti,
Kommunistip. org.-komitean
puolesta,
A. T. HILL, siht.

Canadan Suomalaisen Järjestön asioita

Pöytäkirja

tehty Canadan Suomalaisen Järjestön (laillistettu) toimeenpanevan komitean kokouksesta, lokakuun 27 p. 1926.

Saapuvilla olivat Kivi, Ahlqvist, Jokela, Mertanen, Kahila ja sihteeri Hill. Puhetta johti tov. Ahlqvist.

Luettiin Vapauden liikkeenhoitajan selostukset lehden laajennusmahdollisuuksista ja jätettiin alakomitean Mertasen, Ahlqvistin ja sihteerin velvollisuudeksi tehdä tutkimukset, vertaillen vuosien liikkeenvaihtoa, sekä laatien perustellun alustuksen asian lopullista käsittelyä varten. Myöskin päätettiin ilmottaa toimitukselle, että kysymyksestä ei ole sallittava keskustelua lehden palstoilla ennen kuin se esitetään keskusteltavaksi. Summittainen keskustelu tulisi olemaan vain harhaanjohtavana asiassa.

Tov. Henry Ellmen kirjeessään selosti saaneensa tietoonsa, että jäsenistön paikkakunnalta poismuuton takia on Bruce Minen osasto joutunut lopettamaan toimintansa toistaiseksi. Päätettiin kirjottaa entisille jäsenille, jotka vielä ovat paikkakunnalla, pyytäen heitä huolehtimaan omaisuuden huoltokomitean järjestämisestä.

Sointulan osastolta oli tullut lupakirjan hakemus. Lupakirja päätettiin myöntää ja jätettiin sihteerin selostettavaksi omaisuuden siirtämistä koskevat seikat.

Hyväksyttiin Vapauden johtokunnan suunnitelma Port Arthurin alueelle kiertävän asiamiehen ja tupaagitaattorin hankintaan nähden.

Luettiin toveriliikkeitten kirjeenvaihtoa. Koska se oli pääasiassa väittelyä yhdysvaltalaisten lehtiliikkeitten välisistä asioista, niin ei antanut aihetta meidän taholtamme toimenpiteisiin.

Vapauden liikkeen tili-ote syyskuun tileistä tarkistettiin. Ei antanut aihetta toimenpiteille.

Tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Jokela ja Mertanen.

Kokous lopetettiin.

Vakuudeksi,
A. T. HILL, siht.

Olemme tarkastaneet edelläolevan pöytäkirjan ja hyväksymme sen asiain käsittelyn ja päätöksien mukaisena.

O. K. Jokela. S. Mertanen.
(Pöytäkirjan tarkastajat.)

Port Arthurin uutisia

S.j. osaston kokous on jouluk. 5 päivä. Osaston jokaisen jäsenen tulee pitää tämä mielessään ja saapua silloin kokoukseen, sillä kokouksesta poissaoleminen ei ole sallittavaa.

Osuuskauppa. Paikallinen työväen osuuskauppa piti tavallisen kuukausikokouksensa viime sunnuntaina osaston talolla. Kokoukseen oli saapunut vähänpuoleisesti osanottajia. Kokouksessa luettiin liikevaihtokatsahdus viimeiseltä neljältä kuukaudelta, sekä keskusteltiin siitä. Liikevaihdossa oli havaittavissa se hyvä puoli, että liike oli joka kuukausi tasaisesti suurentunut, joka todistaa että osuuskaupallamme on varma kannattajajoukko, eikä ole, kuten useat muut liikkeet, epävarman ostajapiirin kanssa tekemisissä.

"Linjaostajien" suhteen keskusteltiin myös koko laajasti, sillä kävi selville, että muutamat linjaostajat pitemmältä matkalta eivät uskalla ostaa sentähden, että vapaa rahtikuletus ei olisi varmaa. Muutamat ostajat ovat näet selostaneet, että rautatiekomppaniat jättävät tavarat hajalleen jonnekin ilman mitään edesvastuuta silloin, kun tavara kulkee vapaana. Osuuskaupan liikkeenhoitajan puolesta selostettiin, että rautatiekomppaniat ovat täysin edesvastuussa kaikista lähetyksistä mitä komppania vastaanottaa, olkoonpa lähetys vain vapaalähetys, joten tämä puoli ei saa enää ostajajoukkoa linjoilla pelottaa.

Kaupunkilaisostajapiirin lisäämiseksi kehotettiin osuuskaupan jokaisen kannattajan ja kaupalle myötätuntoisen henkilön tekemään agitatsionia liikkeen hyväksi, ja sillä tavalla laajentamaan ostajapiiriä.

Perheiltamat pidettiin osaston talolla t.k. 23 päivän illalla. Jäseniä oli saapunut tyydyttävästi, vaikka olisi tosin voinut suurempikin joukko olla osaaottamassa perheiltamiin, sillä niitä on siksi harvoin. Suoritettiin paljon lyhkäisiä ohjelmanumeroita ja lopuksi tanssittiin.

Tilaisuudessa tov. Katainen puhui ennen väliaikaa, jollakin sanalla selostaen illan tarkotusta. Puheensa loppuosassa hän terotti osaston jäsenien mieleen, että olisi ruvettava enempi tekemään työtä soitannollisen puolen kehittämiseksi. Puheen johdosta syntyi vilkas keskustelu lapsiorkesterin perustamisesta. Päätökseksi tullen että valittiin kolmihenkinen komitea viemään tätä asiaa eteenpäin. Komitea tulee ottamaan selvää orkesterin perustamiskustannuksista ja siitä kuinka paljon olisi osaaottavia oppilaita sekä myös opettajan palkkaamisesta.

Fortwilliamilaiset vierailevat. "Järjestäjä n:o 14 esitetään fortwilliamilaisten toimesta Port Arthurin osaston talolla joulukuun 4 päivä. Järjestäjä n:o 14 on uusi työväennäytelmä, joten jokainen rientää katsomaan kappaletta, sillä sitä ei ole näillä ympäristöillä koskaan ennen näytelty.

Joulunaikana tulee osaston näytel-

RAHAA JOULUKSI SUOMEEN

KURSSI SUOMEN MARKKAA 39.50 CANADAN DOLLARISTA

VAPAUS turvaa niitä jotka Vapauden kautta rahaa välittävät m.m. sillä että kaikki rahat kulkevat ainoastaan suurien pankkien välityksellä. Suomesta ovat useat pienet pankit tehneet edullisiakin tarjouksia jakaa Vapauden kautta välitettyjä rahoja Suomessa, mutta tarjoukset on aina hylätty sentähden, että rahojen lähettäjien rahoja ei ole tahdottu asettaa mahdollisten pankkivararikkojen alaisiksi.

Lähetyskulut: 40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99. 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskursseja.

Kaikki sähkölähetykset tehdään suoraan Sudburysta Helsinkiin.

Laivapilettejä myydään. —— Tiedustakaa pilettiasioita

Tehkää lähetykset osotteella

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ontario

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS BRANCH OFFICE 316 Bay St., Port Arthur.

DAVID HELIN, eri paikkakunnilla Pohjois-Ontariossa.

A. T. HILL, Toronto, Ont. — Tavattavissa iltasin 957 Broadview Ave., tai päivisin Room 304, 95 King St. E.

Me emme kiihota ketään lähettämään rahaa Suomeen, mutta jos sitä kerran lähetetään niin miksi ei lähettäisi oman liikkeen kautta.

Takauksena rahojen perille menosta on Vapauden suuret rahastot ja velattomat omaisuudet sekä liikkeenhoitajalla olevat takausyhtiöitten takaukset.

Välitetyn rahan summa nousee jo tänä vuotena yli $200,000.00, lähetyksiä ollen yli kolme ja puoli tuhatta. Keneltäkään välittäjältä ei ole yhtään rahoja hukkunut.

mäseura esittämään paljon huomiota puoleensa saaneen kappaleen "Maailman Jaloissa". Kappale on yksi niitä todellisia kappaleita, joissa täydelleen kuvastuu nykyinen mätä järjestelmä. Kappale on 5-näytöksinen, mutta ei siltä mikään venyttävän pitkä.

Joulunaikana tullaan osastomme näyttämöllä esittämään niinikään kappale "Vuoristokansa". Kappaleen tulevat esittämään L. W. I. Union jäsenet, jotka ovat työssä Hulkon kämpällä Maki's Siding nimisellä pysäkillä. Kappale on nelinäytöksinen, kuvaus vuoristokansan elämäntavoista. Kappaleesta saaduista tuloista lankeaa puolet L. W. I. Uniolle ja puolet täkäläiselle osastolle.

Tukkanuottasilla. Kahden täkäläisen konservatiivisen lainlaatijakunnan ehdokkaan välistä vaalitohinaa voi hyvällä syyllä sanoa tukkanuottasiksi. Paikallinen englanninkielinen lehti nyt kertoo, että entinen lainlaatijakunnan jäsen Keefer, joka on nyt myös ehdokkaana, on "runnaillut" jonkun Sam Hillin kanssa teitä ainoastaan sellaisiin paikkoihin, missä mainittu Sam Hill ja hänen sukulaisensa omistaa maita. Myös mainitaan joistakin saunateistä, y.m.

Kaikkiaan on tällä tavalla ilmotettu kulutetun 22,000 dollaria.

Tällaiseen tukkanuottasilla oloon, toistensa syntien paljastamiseen ryhdytään konservatiivien kesken nyt, kun kaksi miestä kärkkyy samaa leipäpaikkaa. Hogart, Keeferin kilpatoveri, lupaa olla tasapuolinen ja ottaa huomioon köyhän niinkuin rikkaankin anomuksen, jos tulee valituksi. — Niin sitä lupasi Keeferkin, mutta kuitenkin toista nyt kuuluu.

Lähitulevaisuudessa taasen ovat ottaneet vaaliratsukseen raittiuskysymyksen, joskin selostavat että lainlaatijakunta sitä tulee lopullisesti päättämään. Aseenkantajakseen ovat he valinneet paikkakunnalla hyvin tunnetun lääkäri Eakenin.

Työläisillä ei ole nyt ollenkaan ehdokasta, joten heidän työläisten tietenkään kovin paljon liikuta heidän tukkanuottasilla olonsa. Mutta on sitä sivustapäin hauska seurata.

J.

Ammatillisten järjestöjen jäsenkirjat ovat niitä osakkeita, joista riippuu, kuinka korkealle työläisten työvoima noteerataan kapitalistien työpörssissä. Jokainen hyvin hoidettu jäsenkirja nostaa työvoiman arvoa.

Toronton uutisia

"Salainen säiliö". Harvinaisen hauska tilaisuus on seuran talolla joulukuun 4 p:nä. Silloin esittää näyttämö taas oikein erikoisen pilan nim. "Salainen säiliö". Kappale kuvaa miten on meneteltävä kuivassa maassa, jos meinaa elää vanhaan tapaan, että ottaa silloin ryypyn kun se mieleen tulee. Ja miten kotona voidaan pitää sata pulloa viinaa kenenkään tietämättä; ja elää kuin kapakassa konsanaan. Lopultapa miehet tulevat saamaan rangaistuksensa, jos saavat naisetkin. Sillä vaikka elämä ei naisillekaan aina olisi niin herttaista, niin ei siltä pitäisi heti ensi käänteessä toiseen mieheen turvautua, ei edes miehensä kiusallakaan. Siitä saattaa tulla hyvin ikävä loppu.

Vaan tulemalla sinä iltana haalille, näette itse koko sekamelskan. Kappale on hauska, eikä ole pitkäveteinen.

Tanssit alkavat sinä iltana klo 10.15 j.p.p. Jää siis paljo aikaa pistää jalalla koreasti.

Musikaalisten alaseurojen yhteinen "juhlakonsertti" pidetään jouluk. 11 p:nä. Silloin tulee lauluseurakin kajauttamaan ensimäiset säveleensä tänä syksynä. Ja samaten orkesteri tulee kokonaisena esiintymään ensi kertaa ja uusilla kappaleilla.

Taidetanssia tulevat antamaan Aino Lehto ja Eino Markkanen, aivan uudella ohjelmalla. Soololaulua tulee Aili Jokelalta ja Hakoselta.

Tästä Toronton suomalainen väestö jo huomaa, että käytettävänä on parhaat voimat. Joten uskomme konsertista muodostuvan taas muistorikkaan illan. Ilmottakaa tästä tilaisuudesta tuttavillenne, niin teette siinä suuren palveluksen.

Eri paikkakunnilta

TIMMINS, ONT.

Canadan kommunistipuolueen suomalainen järjestäjä saapuu puhumaan ja järjestämään puolueasioita tänne Timminsiin joulukuun 2 päivänä. Suomalainen agit.-prop.-komitea on järjestänyt tilaisuudet, jotka ovat seuraavasti:

Torstaina 2 päivänä klo 8 illalla on yleinen puhetilaisuus ja siihen kehotetaan kaikkia suomalaisia työläisiä saapumaan. Siis jättäkää työläiset sinä iltana kaikki humpuuki sivuun ja täyttäkää suomalainen haali viimeistä tilaa myöten. Puhuja on selvittävä toisinajatteleville työläisille uusia näköaloja kansainvälisestä työväenliikkeestä ja on valmis väittelemään toisinajattelevien kanssa.

Perjantaina 3 päivänä puhuja järjestää nuoriso-osastolaisia ja antaa heille käytännöllisiä ohjeita alkaen kello 7 illalla. Kello puoli yhdeksän samana iltana on naisjaoston ja solujen yhteinen kokous, jossa puhuja tulee antamaan ohjeita. Kumpaankin tilaisuuteen kehotetaan jäseniä saapumaan täsmällisesti.

Sunnuntaina 5 päivänä kello 7 illalla on haalilla taas yleinen ohjelma- ja puhetilaisuus. Ei ole mitään sisäänpääsyä, mutta kannetaan kolehti puhujan matkakulujen peittämiseksi.

Siis pitäkää työläiset mielessänne nämä tilaisuudet ja saapukaa nuoret ja vanhat haalille, missä on silloin paljon oppimista. Ja ne puolueen jäsenet, jotka ovat vain maksavina jäseninä ja eivät ota osaa mihinkään toimintaan, vaan käyttävät ulkona toiminnan vastustavaa puhetta, tulkaa nyt ja lausukaa julki ne syytökset tai epäkohdat, mitä on olemassa puoluerakenteessamme.

Kiertävän havaintoja

Cobalt

Jo aikaisemmin olin kuullut puhuttavan tästä vanhasta kaivoskylästä. Suomalaiset työläiset ovat parin vuosikymmenen ajan olleet täällä raatamassa maan unmenissa. Sieltä he ovat miljoonia dollareita kaivaneet tämän maan kaivosparooneille.

Cobalt on kauttaaltaan tyypillinen kaivoskylä. Pienen järven rannalla, jyrkän vuoriston laidassa ovat sekä kaivokset että asunto- ja liikerakennukset. Asukkaita sanottiin olevan noin 4,000 henkeä. Mutta ensi näkemältä luulisi tässä kylässä asuvan vain muutama sata henkeä. Tämä johtuu hajallaan olevista asunnoista ja maan laadusta.

Suomalaista väkeä kuuluu täällä olevan nykyään noin 200 henkeä. Siis huomattava vähennys entisiin vuosiin verrattuna. Vähennys kuuluu johtuvan kaivantojen tuotannon supistumisesta. Mainarit ovat pakotettuja muuttamaan perheineen uusiin kaivoskyliin, saadakseen ansaittua toimeentulonsa. Kymmenen tai viidentoista vuoden työskentelyn jälkeen ovat työläiset melkein yhtä huonossa asemassa kuin alkaessakin. Vain harvoja poikkeuksia on olemassa.

Toveriemme yhteispyrintöjen tuloksena on täällä "poikatalo" eli osuusruokala, josta saa aineellista ravintoa heti kylään tultuaan. Hyvä asia nälkäiselle matkamiehelle, olipa hän lähtenyt matkalle Suomesta tai vaan — Torontosta.

Henkistä ravintoa jaetaan työväentalolla. Sen katto on korotettu suojaamaan tämän kylän tai kaupungin työläisten valistuksellisia rientoja. Noin pari vuosikymmentä on tämä vaatimaton työntemppeli ollut luomassa valoa synkkään pohjois-Canadan pimeyteen.

Lähellä tätä taloa seistä töröttää puujumalan kuva, suomalaisten vanha kirkko. Sillä on joskus ollut piskuinen kannattajajoukkonsa. Mutta uskovaisten puutteessa on se kuulemma joutunut olemaan pitkät ajat vain "koirien k . . . tolppana", kuten eräs toveri kansanomaisesti asiasta mainitsi. Nyt se lienee myyty jollekin humbuukiseuralle.

Työväen aate on siis ollut yallanpäällä Cobaltissa suomalaisten työläisten keskuudessa. Ja niin se on vieläkin. Mitä eri aatesuuntiin tulee, ei allekirjottanut ainakaan havainnut edes alkeellisia ilmauksia muista suunnista kuin johtava kommunistinen aatesuunta. Sivuilmiöt tavallisesti tulevat ilmi yleisissä puhetilaisuuksissa. Mutta kolmessa eri tilaisuudessa ei sellaista voitu havaita. Tältä puolen siis Cobaltissa ollaan hyvällä linjalla. Periaatteellinen luottamus Canadan kommunistipuolueeseen järkähtämätön.

Puhetilaisuuksissa oli olosuhteisiin katsoen runsas osanotto. Toverit tekevät työtä kahdella vuorolla ja siitä syystä eivät kaikki voi seurata iltaisin tapahtuvia esityksiä.

Eräänä päivänä pistäydyin Cobaltin naapurikylässä **Silver Centressa.** Tässä kaivoskylässä ei kuitenkaan ole siinä määrin suomalaisia, että puhetilaisuutta olisi voitu järjestää. Täälläkin työskennellään kahdella eri työvuorolla ja siten jäi vain 3 tai 4 toveria vapaaksi kullakin vuorolla.

Mutta täälläkin itää kommunismin siemen. Valveutuneimmat toverit ovat puolueen jäseninä, tilaavat lehtiä, lukevat kirjallisuutta ja siten seuraavat aikaansa syrjäisemmässäkin seudussa.

Mainarien ammattiosastoa on tänne, kuten Colbaltiinkin yritetty perustaa. Mutta englantia puhuvan työväen keskuudessa ei sellaista alotetta ole voitu toteuttaa. Tämä on omiaan lamaannuttamaan suomalaisiakin tovereita. Se osottaa miten "pystyyn metsään" täytyy kirveensä vielä iskeä, kun union perustaminen on kysymyksessä.

Viimeisessä tilaisuudesas Cobaltissa t.k. 20 p:n iltana otettiin roima askel nuorison kanssa. Perustettiin uusi nuoriso-osasto. Entinen oli kuollut viime helmikuussa. Nyt oli mukana heti alussa toimekkaannäköinen nuorisojoukko. Varsinkin tytöt olivat runsaasti edustettuna. Kaikkiaan oli nuorisoa tässä perustavassa kokouksessa 24 toveria. Valittiin johtokunta, päätettiin seuraavasta kokouksesta ja ratkaistiin pulmallinen kielikysymys. Tästä lähtien tulee osasto toimimaan englanninkielisenä. Tämä takaa sen, että kaikki tytöt ja pojat voivat heti alusta paremmin perehtyä kaikkiin omaa liittoaan koskeviin asioihin.

Toivottavaa on, että tässä suhteessa saadaan muillakin paikkakunnilla vaikeudet voitettua ja voidaan perustaa nuorisolle oma järjestö. Myöskään ei saisi missään asettaa kielellisiä esteitä. Nuorison tulee saada vapaasti käyttää tämän maan yleistä kieltä kaikessa järjestötoiminnassaan. Kun vielä olimme seuraavana aamuna yhdessä pitäneet kaupungin keskuskomitean kokouksen, jätin Cobaltin toverit toivorikkain mielin.

Seuraava pysähdyspaikkani oli

Rose Grove

Mutta siinä ei kuitenkaan tullut pysähdystä, sillä kyytimieheni — juna — vei minut itsepäisesti seuraavalle asemalle. Mitäs muuta kuin siellä pois, reput selkään ja tallustelemaan Round Lakea kohden, missä suomalaiset uudisviljelijät asuvat.

Illan suussa olin selviytynyt lumikinoksista ja ravistelin itseäni tov. Heinon talon edustalla. Täällä sain kuulla, että minua oli odotettu jo edellisenä iltana. Silloin olisin päässyt käymään seuraavalla metsäkämpällä, missä tovereilla oli ollut iltamat. (Mainita sopii, että tämän iltaman tulot luovutettiin puolueen agit.- ja propagandarahastoon.) Matkaa olisi sinne ollut tästä enää vain 8 mailia.

Tämän johdosta arvelin, että tuskinpa vieressä olevalle haalille väkeä nyt paljo tuleekaan, kun toverit olivat valvoneet klo 4 asti saman päivän aamulla. Mutta mentyämme haalille, kerääntyi sinne noin 50 aikuista ja kymmenkunta nuorisoon kuuluvaa toveria. Hämmästyin tätä, sillä kaupungissa sellaisessa kuin Toronto y.m. saisimme odottaa vain järjestysmiehiä ja soittajia tilaisuuteen saapumaan, samoissa olosuhteissa.

Puhetilaisuutta seurattiin tarkkaavaisina ja innostus tällä seudulla tuntui olevan voimakas puoluetoimintaan nähden. Pioneerien järjestön perustamispuuha on parhaillaan esillä. Metsämiesten unio on toiminnassa ja puolueen jäsenmäärä lähentelee kuuttakymmentä. Tämä on todella saavutus, jolle kannattaa nostaa lakkiamme. Johtuu mieleen, että riittää sitä suomalaista "sisua" puolueen hyväksikin ainakin joissain seuduissa. Kun kaikkialla maaseuduilla vaan suomalaiset toverit jaksaisivat seurata Rose Groven toverien esimerkkiä, olisi se suunnaton edistysaskel.

Vielä ansaitsee muistaa, että tämän seudun työväentalo paloi kulovalkean uhrina joitain vuosia sitten. Mutta heti rakennettiin uusi talo tilalle.

Puhetilaisuudessa kootut varat puolueen agit.-pro.-rahastoon tuottivat sievoisen summan. Sainpa myös mukaani Connaught Sta. osaston hyväksi kerättyjä varoja liki parikymmentä dollaria, vietäväksi perille.

Huolimatta kaikista vaikeuksista, ponnistelemme eteenpäin. Jatkukoon innostus ja sitkeä työ edelleenkin noillakin seuduilla. — T.C.

Martin Hendricksonin tilanne

Taannoin kerrottiin tässä lehdessä auto-onnettomuudesta, mikä tov. Martin Hendricksonin perhettä kohtasi tämän kuun 7 p. Onnettomuudessa loukkaantui tov. Hendrickson itse ja puolisonsa vaikeanlaisesti, heidän poikansa lievemmin, ja vain tyttönsä pelastui ehein nahoin.

On luonnollista, että moinen tapaus aiheuttaa taloudellista ahdinkoa kenelle hyvään vähävaraiselle. Niinpä siis tov. Hendricksonillekin. Jos yksilöt tai järjestöjen osastot tahtovat lieventää tov. Hendricksonin asemaa raha- tai muilla avustuksilla, voivat lähettää avustuksensa osotteella:

Martin Hendrickson,
R. F. D. No. 1,
Lakeland, Fla.

AVIOLIITTO

Kirj. M. Pajari

Tyttö ja poika, he olivat tunteneet toisensa ikänsä ja pitivät itseään ja toisiaan valiosieluina, koskapa heillä kaikista ja kaikessa oli eri mielipiteet kuin normaali-ihmisillä — siksi seurustelivatkin he kuin kaksi poikaa. Mutta ajanmittaan ja heidän tietämättään, oli se ystävyys kehittynyt liian hyväksi ystävyydeksi, sellaiseksi etteivät he jaksaneet käsittää, että jompikumpi voisi nähdä ihmisarvon jossain kolmannessakin. Ja he kärsivät helvetillisiä epäluulon tuskia, samoja joita muut kutsuvat mustasukkaisuudeksi.

Ja tulos oli, että he kumpikin puolestansa totesivat avioliiton lopultakin ainoaksi satamaksi sivullisilta myrskyiltä. Niin ostivat he sormukset ja vuokrasivat huoneuston ja se kaikki oli tarkotettu yhteiseksi onneksi. Mutta sisimmässään tiesivät he sen harha-askeleekseen ja pelastivat kunniansa omissa silmissään, ripustamalla taulun ovensa päälle: "Sinä ja minä — ei me."

Mutta he olivat yhdessä aamuin, päivin, illoin ja öin. Tunsivat samoja ihmisiä, näkivät samoja kappaleita, ja kulkivat samoja katuja. Kun he tulivat kotiin ja jompikumpi yritti mainita jotain menneestä illasta, vastasi toinen: "Tiedän, minähän olin myös." Ja niin alkoi heidän keskusteluissaan tulla yhä huomattavammaksi "kyllä ja aamen" sävy. Ihmisten mielestä oli se suuren onnen ja sopusoinnun merkki. Mutta itse olivat he aikojen alussa rakastaneet toisissaan juuri vastakohtaansa, yhteistä oli ollut vain sama pyrkimys Kiinan muurien ympäröimään yksilöllisyyteen. Kuin paljastetun miekan, olivat he vapauden asettaneet välillensä.

Mutta se kaikki jäi vain teoriaksi ja rypistyi käytännössä kuin kirjan lehti. Ja todellisuus muokkasi heistä, aivankuin kaikista muistakin avioihmisistä — "siamilaiset kaksoset." Ja siinä he nyt seisoivat "kyllä ja aamen" elämässään ja surivat sitä minää, jota ei heillä enää ollut ja nainen, enemmän raukeudesta huolestuneena naisten tapaan, hätääntyi ensimäisenä ja sanoi: "Uskoin koko nuoruuteni, että se olit sinä — mutta petyin." Ja hän tarttui jälleen tyttövuosiensa itseluomaansa ihanteeseen ja jatkoi kaihoisasti: "Mutta minun rakkauteni ei ole pettymyksestä kuollut ja tunnen, että hän vielä tulee, koska hänen täytyy tulla." Ja nainen katsoi yli miehen pään — kauas pilviin. Mutta mies, älyltään kylmempänä ja kieleltään karkeampana, vastasi: "Pötyä, avioliitto sinut on pettänyt! Älä katso sinne taivaalle, minä se olen, eikä mikään ilmanhenki, sillä me näimme varmasti saman Jerusalemin matkamme päänä. Meidän olisi pitänyt uskoa alkuperäiseen aavistukseemme, että avioliiton tie, ei sinne vie. Ja kulkea vapaina ja kärsiä epävarmuuden tuskia. Ilmaiseksi ei elämä mitään anna. Nyt meillä on varmuus, mutta totisesti — vain se. Älä viitsi näyttää noin marttyyrilta, minullehan on käynyt yhtä huonosti."

Nainen ei ollut kuulevinaan viimeistä, vaan sanoi entisellä haikeudellaan: "Näyttävathän monien avioliitot niin onnellisilta."

"Tietysti, mutta he eivät ole pyytäneet sitä mitä me. He ovat pyytäneet jotain muuta: varallisuutta, perhe-elämää, lapsia, rauhaa, seisovaa vettä, rasvatyyntä, metsälampea, jossa heidän kuvansa alati samanlaisina kuvastuisivat. Onhan se meilläkin ja sehän se juuri on, se metsälampi ja sitä pidämme onnettomuutenamme. Kun aviopuolisot kuolevat toisillensa, s.o. muuttuvat tottumukseksi, eivät he huomaa sitä. Vaimolla on lapset ja keittiö, miehellä työ ja lisääntyvät rahahuolet, ne nielevät heidät. Ja sitten — he tietävät, että se kaikki kuuluu asiaan, elämän menoon, niin on kaikilla. Mutta sitä me juuri emme tiedä, emme tahdo tietää.

"Ei, ei", huudahti nainen, "mieluimmin tartumme ohjiin ja ajamme eri suuntiin. Minun täytyy joka silmänräpäys tuntea kaikilla soluillani, että hän on, elävänä, erillisenä, rikkaana ja antavana — tai sitten ei ollenkaan. Turhaan on rakkauteni ja onneni ponnistellut lähenevät tyhjyyttä vastaan, sisäisen leskeyteni tietoisuus on päivä päivältä vain varmistunut. Sinä olet muuttunut liikkumattomaksi vainajaksi, jonka kanssa minulla kerran oli menneisyys, mutta ei nykyhetkeä eikä tulevaisuutta."

"Totta on", myönsi mies, "että langat välillämme ovat katkenneet, sinä syytät siitä minua, minä avioliittoa."

"Muistatko", sanoi nainen, "kun olimme pieniä ja uitimme kaarnaveneitä purossa? Aamulla oli se aina hauskaa, mutta ennen iltaa olimme tavallisesti riitaantuneet, otimme kumpikin paijamme pois ja juoksimme itkien kotiin."

"Ja seuraavana päivänä", keskeytti mies, "leikimme erillämme ja ajattelimme koko ajan toisiamme ja jo sitä seuraavana pinkasimme yhteen ja hihkuimme riemusta jälleen."

"Kyllä muistan", naurahti nainen, "mutta miksi sitten emme tulleet toimeen kaksin."

"Sehän on selvä, yhteisessä leikissä täytyy toisen olla ihminen ja toisen olla varjo, mutta me tahdoimme molemmat olla ihmisiä. Siksi kohotimmekin kumpikin toisemme (ja itsemme) yläpuolelle muiden lasten — ja rakastimme."

Naisen ajatus katsoi niitä kahta pienokaista ja hänen huulensa hymyilivät: "Ja siksi sinä uskot, että jos otamme jälleen paijamme pois ja särjemme leikkituvan, niin löydämme takaisin hukkuneet rakkaamme."

Mies nyökkäsi. Nainen katsoi häneen ja naurahti: "En tiedä, mutta voimmehan yrittää."

Ja seuraavalla viikolla lähti suuri laiva kaupungin rannasta ja vei yksinäisen naisen kannellaan. Vanhan maan ranta hämärtyi hämärtymistään hänen silmissään ja lopulta kokonaan häipyi. Ja merituulet puhalsivat hyvät ja huonot hänen muististaan ja veivät mennessään. Ja hän katsoi mittaamattomia vesiä pitkin ja odotti uusien maailmoiden nousua taivaanrannalta.

— Ne olivat kirsikkakukkaisia ja sinitaivaisia ja hän astui niiden kamaralle uutena muille ja uutena itselleen. Kuin lapsi, jolla ei mitään ole, mutta kaiken saa. Tuulen humina houkutteli hänet nauramaan ja mullan tuoksu sai villiintymään. Ja hän alkoi ymmärtää, niinkuin kauan sitten, kukkien ja eläinten kieltä ja kuulla pitkillä, yksinäisillä retkillään hiljaisuudessa ääniä. Kerta kerralta yhä selvemmin ja voimakkaammin ja viimein kohisivat ne kuin koskenpauhu hänen korvissaan ja hän juoksi haltioituneena kukkivia niittyjä pitkin ja toisteli laulaen kaikkiin tuuliin.

— Ja kuin kimpun äsken poimittuja punaisia kukkia satonsa runsaudesta, alkoi hän lähettää hurmioituneita ajatuksiaan kauas yksinäisen miehen kotiin — etsimään ymmärtämystään.

SAHOJA

SANDVIK

THE "FISH & HOOK" ("KALA JA KOUKKU") LAJI SAHOJA TEHNYT SANDVIKEN STEEL WORKS RUOTSISSA, OVAT

JOHTAVIA MAAILMASSA

Voittamattomia ohuessa leikkauksessa, teräksen hyvyydessä ja tekotavan siroudessa. Suurin notkeus silti vapisematta sahatessa. Kaikki sahamme ovat suippo-hampailla ja erikoisen ohut selkäisiä.

VIILATTUJA JA SETATTUJA, VALMIITA KÄYTETTÄVIKSI.

Mutta olkaa varovaisia että saatte oikeita Ruotsista tuotuja "FISH & HOOK" ("Kala ja Koukku") tuotteita, meidän nimemme kaiverrettuna jokaiseen sahaan.

Nykyään on paljon jäljennöksiä meidän tuotteistamme, tekotavan, vieläpä Sandviken tehtaan numeronkin puolesta. — Näinollen tarkastakaa "Kala ja Koukku" tehtaanmerkkiä ja ostakaa niitä, ei mitään muuta. Parhain tulee aina lopulta halvimmaksi.

Alempana on kuvia muutamista tunnetuimmista

PAPERIPUU SAHANPLEITEISTÄ

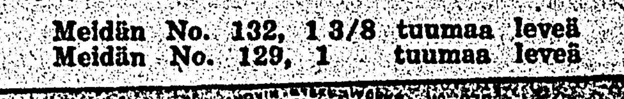

Meidän No. 132, 1 3/8 tuumaa leveä
Meidän No. 129, 1 tuumaa leveä

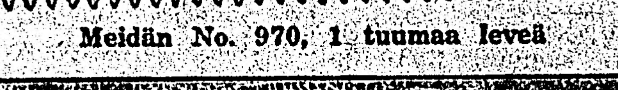

Meidän No. 970, 1 tuumaa leveä

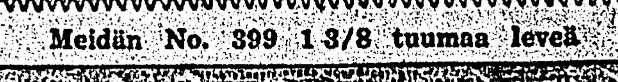

Meidän No. 399 1 3/8 tuumaa leveä

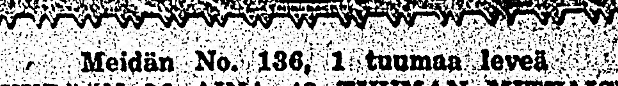

Meidän No. 136, 1 tuumaa leveä

MYYDÄÄN 36 AINA 48 TUUMAN MITTAISIA.

Sandvik Charcoal Teräs Viiloja

Hienoin sahan viila mitä milloinkaan on valmistettu. Varastossa kaikkia standard malleja.

UUSI SANDVIKIN SAHASETTI NO. 220 (Patenteerattu)

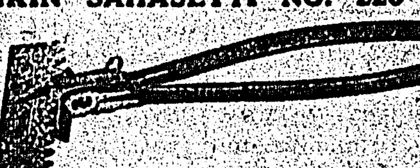

Tehty Ruotsissa parhaasta Sandvikin teräksestä. Lutettavia. Helppoja käyttää. Taataan.

Sandvikin Teräs Sahan Freimi No. 25

(Patenteerattu)

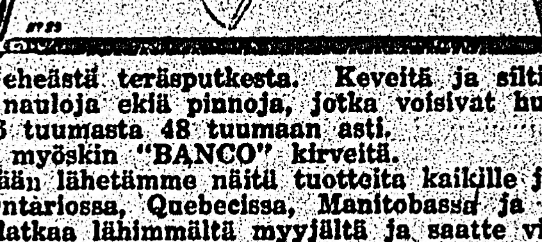

Tehtyjä eheästä teräsputkesta. Keveitä ja silti lujia ja tanakoita. Ei nauloja eikä pinnoja, jotka voisivat hukkua lumessa. Varastossa 36 tuumasta 48 tuumaan asti.

Kysykää myöskin "BANCO" kirveitä.

Me nykyään lähetämme näitä tuotteita kaikille johtaville rautakaupoille Ontariossa, Quebecissa, Manitobassa ja toisissa maakunnissa. Tilatkaa lähimmältä myyjältä ja saatte viipymättä tarvitsemanne tavaran.

YKSINOIKEUTETUT ASIAMIEHET

SANDVIK CANADIAN LIMITED
20 ST. NICHOLAS ST. MONTREAL P.Q.

Rauhanpalkinto Ramsay MacDonaldille

Kööpenhamina. — Skandinavialaisessa lehdistössä kerrotaan englantilaisen työväenjohtajan, Ramsay MacDonaldin, olevan ehdokkaana Nobelin rauhanpalkintoa varten.

Hän onkin parhaansa mukaan yrittänyt suojella kapitalistista yhteiskuntaa sitä raatelevilta ristiriidoilta; yrittänyt ylläpitää luokkarauhaa luokkataistelun asemesta. Ansaitsee siis kapitalistielta palkinnon siitä.

KUMMALLISTA KURKKUMÄTÄÄ

Eräs chicagolainen tohtori on kertonut Amerikan lääketieteelliselle yhdistykselle merkillisen tapauksen. Erään lääkärin potilas oli saanut ankaran tukehtumiskohtauksen ja nieli tekohampaansa, tietämättä itse tätä. Hän saattoi niellä ja hengittää tämän jälkeen vain suurella vaivalla, mutta ei tuntenut kipua. Lääkäri antoi hänelle kurkkumätähoitoa, luullen potilaan tätä tautia potevan.

Lääkäri tuki potilaan kurkkulimaa ja tuli neuvottomaksi, kun ei huomannut mitään, joka olisi vahvistanut kurkkumätäteoriaa. Mies kysyi neuvoa Kings Daughters sairaalan ylilääkäriltä McReynoldsilta, joka X-säteillä löysi tekohampaat. Ne poistettiin onnellisessa leikkauksessa, majailtuaan ruokatorvessa 33 vuorokautta — eli pitemmän ajan kuin vieraan esineen niin suurta kokoa tiedetään asustaneen tässä elimessä.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottamasta 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HIEROJA MRS. IDA YLÖNEN ON tavattavissa joka päivä 130 Elm St. toinen talo Ericksonista. — Puhelin 198, Box 1111.

RUOKAA JA ASUNTOA SAA 333 Spruce Street W. Justiina Ritari. Puhelin 1822.

FORT WILLIAM, ONT

OLEMME AVANNEET UUDEN ajanmukaisen saunan, 208 Robertson St., jota suosittelemme yleisön käytettäväksi. Avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä. Toppi ja Koski.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 681 Simpson St. Puhelin 1185 S.

C. A. STENBACK, VALITTAA OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kauppaansa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

SUPERIOR GROCERY & BAKERY. Kun tarvitsette ruokatarpeita ja leipomotuotteita, niin kokeilkaa meitä. Bakery 605 ja Grocery 518 Simpson St. Puhelin 1326 S.

SOO, ONT.

HIEROJA K. A. LEINO ANTAA reumatismi-, vatsa-, y.m. hierontaa. 336 Albert St., West, Soo, Ont. Raivon talo.

PORT ARTHUR, ONT.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

AARNION LIHAKAUPPA 319 BAY St. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

PARTURILIIKKEENI SIJAITSEE 254 Bay St. William Suvanne.

TORONTO, ONT.

KÄTILÖ JA HIEROJA IDA RANtala, 422 A. Spadina Ave., Trinity 8723, Toronto, Ont.

PETER HOLAPPA D. C., Ph. C. Lääkeföön terveys palvelus, tunnit: 12—5, 7—9 ja sopimuksella. 660-A Bloor St., W., Trinity 5086.

ASUNTOA, RUOKAA JA KAHVIA saapi 47 Widmer St., O. Kauhanen.

KIRKLAND L., ONT.

TEEN RÄÄTÄLINALAAN KUULUvaa työtä liikkeessäni, Kirkland Lake, Ont., Box 544. John Elo.

TIMMINS, ONT.

ENSILUOKKAISTA KELLOJENkorjausta. Fred Whitford, vastapäätä postikonttoria, Timmins.

LEVACK, ONT.

SAUNA AUKI PERJANTAINA 3—11, lauantaisin 3—2 aamulla. — Hilda Laine, Levack, Ont.

R. W. DEMOREST

Maanmittari—Vuori-insinööri
Huron Chambers, Sudbury
Suomalaiset voivat jättää tilaukset mittauksista, kartoista y. m. minulle [illegible] R. W. DEMOREST, Sudbury, Ont.

H. WICKSTRÖMIN

RÄÄTÄLILIIKE

22 M[illegible] St., Box 1168, Sudbury. Silitys ja puhdistustyö tehdään huolella. Puhelin 1871.

Nimenmuutos

Nimeni, joka on ollut tähän asti Antero Rikman, on tästä eteenpäin [illegible] Antero Rinne.
[illegible] Canadassa, 22 p. marraskuuta, 1926. (140)

Parturiliikkeeni

sijaitsee
7 Durham Street. — Sudbury, Ont.
Naisten työtä tehdään samassa paikassa. IVAR SALO.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

Agitatsioni- ja propagandakomitean kokous pidetään Liberty-haalilla tänä iltana kello kahdeksalta. Komiteassa on edustajia toisesta, kolmannesta, neljännestä, viidennestä ja kahdeksannesta osasta. Jokainen jäsen saapuville tällä kutsulla.

Takokaa silloin kun rauta on kuumaa. Hallituksen täkäläisestä työnvälitystoimistosta tiedotetaan, että Sudburyn piirissä on tällä haavaa puutetta sekatyöläisistä. Toimiston tiedotuksen mukaan on sekatyöläisten kysyntä lisääntynyt viimeisten viikkojen aikana nopeampaa kuin tarjonta, mikä on varsin harvinainen ilmiö tähän aikaan vuodesta. Toisen viikon lopulla oli mainitun toimiston kirjoissa 897 miestilausta, verrattuna 700:aan neljää viikkoa aikaisemmin.

Työvoimasta on puutetta etupäässä paperipuitten hakkuussa. Paperipuita tehdään näet huomattavasti enemmän tänä kuin viime talvena, joten perehtyneille paperipuiden tekijöille on enempi kysyntää kuin tarjontaa, huomautetaan hallituksen työnvälitystoimiston tiedotuksessa.

Työvoiman hinnan noususta ei hallituksen työnvälitystoimiston tiedotuksessa mainita halaistua sanaa, vaikka kaikkien muitten tavarain —työvoima on näet myös tavaraa— hinnat kohoavat aina silloin, kun kysyntä on tarjontaa suurempi. Ja tokkopa hallituksen työnvälitystoimiston tehtäviin kuuluukaan koroittaminen työvoiman hinnan kohottamisesta. Se kuuluu ennen kaikkea työvoiman myyjille itselleen, siis työläisille.

Mutta työläisille, työvoiman myyjille, on työvoimansa hinnan kohottaminen varsin vaikea asia ilman järjestöä. Siksipä heidän onkin nyt järjestyttävä, hankittava järjestymisen avulla paremmat palkat ja asuntosuhteet. Nyt on otollinen aika järjestäytymiselle, "Nyt on taottava, sillä rauta on kuumaa."

Vesisadetta ja pakkasta. Tavaton kylmyysaalto saapui Sudburyyn perjantai-iltapäivällä, ja jatkui sitä koko lauantaipäivän ja vieläpä sunnuntainakin. Lauantaiaamulla osotti lämpömittari neljätoista astetta alapuolella nollan. Näin kylmää marraskuuta ei Sudburyssa ole ollut miesmuistiin. V. 1919 marraskuun 26 p:nä osotti lämpömittari kahdeksan astetta alapuolella nollan, mikä on ollut ennätys marraskuun pakkasissa viimeisen sukupolven aikana Sudburyssa.

Pakkanen seurasi rankkaa vesisadetta, mikä alkoi torstai-iltapäivällä ja mikä kesti noin kaksikymmentäneljä tuntia, muuttuen ilman kylmetessä jää- ja lumisateeksi.

Syyttäjä joutui maksamaan syytetylle. Sellainen tapaus sattui piirin rauhanoikeuden yleisessä istunnossa viime keskiviikkona. Hanmeristä kotoisin oleva muuan Joseph Lalonde oli haastanut oikeuteen sudburylaisen rouva Fanny Greenspoonin, jolta vaati 149.50 dollarin korvausta hänen käytettäväkseen antamastaan autosta. Mutta rouva Greenspoon nosti vastasyytteen Lalondelle antamansa lainan johdosta. Ja katso, tuomari Stone määräsi Lalonden maksamaan lainan, 150 dollaria Greenspoonille. Lalonde sai autonsa takaisin, mutta ei senttiäkään korvausta sen käyttämisestä.

Kieltolain rikkomiset lokakuulla. Paikallisen poliisioikeuden käsiteltävänä oli viime kuun aikana kaikkiaan 90 juttua. Niistä 62, siis enemmän kuin kaksi kolmasosaa, koski kieltolain rikkomisia.

Bell Telephone Co:n virasto muutetaan Sudburysta North Bayhin. Muutto tapahtuu ensi joulu- ja tammikuun jamassa. Virasto on aikaisemminkin sijainnut North Bayssa, mutta viraston toimintapiirin laajennuksen jälkeen muutettiin se sieltä Sudburyyn. Nyttemmin on viraston toimintapiiriä taasen laajennettu ja siihen suuntaan, että North Bay on paremmin sen keskipisteessä kuin Sudbury.

FARMARI JOUTUI KOIRATORPPA-VIINAN UHRIKSI SOOSSA

Sault Ste. Marie. — Thessalonin alueelta kotoisin oleva farmari John Morrison löydettiin kuolleena vuoteeltaan täkäläisessä Park hotellissa viime torstaina. Kuolema oli todennäköisesti johtunut koiratorppaviinasta, sillä Morrison oli ollut varsin humaltuneena, kun ystävänsä olivat auttaneet hänet keskiviikkoiltana mainitussa hotellissa. Morrison oli 50-vuotias.

TAVATON PAKKANEN MYÖS SOOSSA

Sault Ste. Marie. — Viime lauantaita vasten yöllä laski lämpömittari täällä kaksi astetta alapuolelle nollan. Lämpömittari ei ole laskenut täällä niin ales marraskuulla 32 vuoteen.

SIVIILIPALVELIJAIN ELÄKE-SUUNNITELMA SOOSSA

Sault Ste. Marie. — Taannoin pidetyssä kaupunginvaltuuston kokouksessa päätettiin rahavaliokunnan puheenjohtajan lukeman raportin johdosta, että siviilipalvelijain eläkesuunnitelma alistetaan veronmaksajain vahvistettavaksi tulevissa kunnallisvaaleissa.

Eläkesuunnitelma on samanlainen kuin nykyään on jo voimassa Ottawassa ja Stratfordissa.

VALLATTUJEN HIILIALUEITTEN HIILIPITOISUUTTA RYHDYTÄÄN TUTKIMAAN

North Bay. — Täällä on tehty suunnitelmia timattiporauksen suorittamisesta niillä hiilimaitten valtauksilla, mitkä sijaitsevat lähellä Long Rapidsia Mettagami-joen varrella.

Mainitulla alueella sijaitsevat valtaukset ovat suurelta osalta Temiskaming and Northern Ontario rautatieyhtiön palveluksessa olevain työläisten hallussa. Nämä työläiset ovat myös nykyisten timanttiporaussuunnitelmain johdossa. He tahtovat koeporauksen kautta päästä selvyyteen siitä, onko mainitulla alueella hiiltä niin paljoa, että sitä kannattaa ryhtyä kaivamaan. Mutta kun timanttiporauksen toimittaminen kysyy varsin suuria varoja, ovat valtauksien omistajat pakotettuja turvautumaan yhteistoimintaan menojen suorittamisen tähden.

HÖYRYLAIVA AJANUT MATALIKOLLE LUMIMYRSKYN TAKIA

Sault Ste. Marie. — Höyrylaiva Canadoc, mikä kuuluu fortwilliamilaiselle Patterson laivayhtiölle, ajautui matalikolle Detour Pointissa, vähä yläpuolella Detour-valoa, viime perjantaina. Syynä matalikolle ajoon oli väkevä luodetuuli ja sakea lumipyry.

Canadoc oli kolmas höyrylaiva, mikä kahden viikon sisällä joutui matalikolle näillä ympäristöillä.

Vapauden lukijat

tekevät ostoksensa ainoastaan niistä liikkeistä mitkä Vapaudessa ilmottaa ja kehottavat naapureitaankin tekemään samoin. Siten menetellen tuemme omaa liikettämme sekä autamme sitä palvelemaan ilmottajia rahansa edestä.

Yhteistyöllä olemme liikkeemme rakentaneet ja vain sen avulla me voimme sitä edelleenkin kehittää. Siitä syystä älkäämme unhottako Vapauden ilmottajia.

VAPAUDEN KONTTORI.

The Readers of the Vapaus

Patronize only those concerns that advertise in the Vapaus and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.

We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the Vapaus advertisers.

VANHAT IHMISET VOIVAT LÖYTÄÄ LÄÄKKEEN MONEEN TAUTIIN

Tuhannet ihmiset ottavat erästä uutta lääkettä ja he sanovat, että se antaa ihmeteltävän terveyden aivan muutaman päivän sisällä

Jos lääkärisi ei ole sinulle sitä vielä määrännyt, niin mene apteekkiin ja hanki pullollinen tätä uutta lääkettä. Sen nimi on Nuga-Tone. Ota sitä ainoastaan muutaman päivän ja jos et ala tuntea itseäsi paremmalta ja terveemmältä, niin ei se maksa sinulle mitään. Lukijamme oppivat tuntemaan Nuga-Tonen vaarattomaksi, mieluisaksi ja vaikuttavaksi lääkkeeksi, joka lisää ruokahalua, rakentaa hermostoa, verta ja ruumista, antaa mieluisan ja virkistävän unen, puhdistaa maksaa ja suolistoa sekä järjestää vatsan ja suoliston toimintaa, edistäen siten ruuansulatusta. Nuga-Tonen valmistajat tietävät mitä se voi tehdä sellaisissa tapauksissa ja sentähden he vaativat kaikkia apteekkeja takaamaan sen tai palauttamaan rahanne, jos ette sttuisi olemaan siihen tyytyväiset. Katsokaa takausta jokaisessa paketissa. Suositeltu, taattu ja myytävänä kaikissa apteekeissa.

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
9 Durham St.
Sudbury, Ont.
- Box 1873 -

Toronton Suomalainen Näyttämö

957 BROADVIW AVE.

Ensi lauantaina, joulukuun 4 päivänä,
Alkaen kello 8.15 illalla
Erittäin naurettava huvinäytelmä

"Salainen Säiliö"

3:ssa näytöksessä. Kirj. Alli Latvala

HUOM.! Kappale on hauskoja kohtauksia täynnä. Tulkaa taas nauramaan ja viettämään yksi hauskemmista illoistanne.

TANSSI ALKAA TÄSMÄLLEEN KELLO 10.15 ILLALLA

Sisäänpääsy 50 senttiä. Näytelmäkomitea.

P. S.—Joulukuun 11 p. on Toronton Musikaalisten alaosastojen yhteinen KONSERTTI. Pitäkää mielessänne. Harvinainen tilaisuus. Hyviä yksityissoolo esityksiä y.m.

Maitotalon pitäjät

Meille on juuri saapunut vaunulasti
Kuivattuja Juuriksia
Tämä erinomaisen ruuan käyttö tulee epäilemättä lisäämään lehmien maidon runsautta.
Koettakaa muutama pussillinen.

Tom Edward,
Sudbury, Ontario
Käyttäkää PURITY jauhoja.

Valmistakaa itse paperossinne, ne tulevat halvemmaksi ja paljon parempia.

100 paperossi tuubia 15c
Kone 25c
1 paketti Venäjän tupakkaa....15c

Lähettäkää meille $2.00 ja me lähetämme teille 10 laatikkoa paperossi tuubeja, koneen ja yhden paketin Venäjän tupakkaa postivapaasti.

THE COLUMBIA STORE
131 Lang St., Cobalt, Ont.

Työläisten Koti

Puhtaasti laitettua ruokaa ja siistejä huoneita saatavana kohtuullisilla hinnoilla.

Suomeen matkustavia neuvotaan maksutta pilettien ostopaikkoihin kaikille linjoille. Jos ilmotatte edeltäpäin millä junalla saavutte Montrealiin, niin olemme teitä vastassa asemalla.

Mrs. ja Mr. PAJU,
21 Overdale Ave. Montreal, Que.
Puhelin: Upt. 65 38 W.

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri,
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

Tri H. KOLJONEN

Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita. Kirjottakaa osotteella: **Consulate General of Finland, 518 St. Catherine Street, W.,** Varakonsulivirastojen osotteet ovat:

Vice-Consulate of Finland, Port Arthur, Ont.; Vice-Consulate of Finland, C. P. R. Steamship Pass. Agent's Office, St. John, N. B.; Vice-Consulate of Finland, 551 Howe Street, Vancouver, B. C.; Vice-Consulate of Finland, 319 Bay St., Toronto, Ont.

Consulate General of Finland
518 St. Catherine S., W., Montreal
Akseli Rauanheimo, pääkonsuli.

CANADIAN PACIFIC SAILINGS

SAINT JOHN'ISTA

Liverpoliin

*Jouluk. 7 .... Montroyal
°Jouluk. 11, Tammik. 7 Metagama
*Jouluk. 15, Tammik. 14 Montcalm
°Jouluk. 23, Tammik. 21 Montnairn
Jouluk. 31 .... Montclare

Cherbourgiin—Southamptoniin Andwerpeniin

Jouluk. 3, Tammik. 27 ....Melita
Jouluk. 15 .... Minnedosa

*Belfastin kautta.
°Greenockin kautta.

Kysykää paikallisilta asiamiehiltä

L. O. TREMBLAY,
District Pass. Agent
North Bay

Vuokrataan

asunto pienelle perheelle. Ehdoista saa tietää H. Ellmeniltä Vapaudesta.

Halutaan tietää

Missä on tyttäreni Mrs. Jenny Seger (tyttönimeltä Jenni Bergström) perheineen? Kirjoittanut viimeksi 30 p. maalisk. 1913, 232 Grove St., Milwaukee, Wis., U.S.A. Jos joku milwaukeelaisista muistaisi hänen nykyistä osotettaan, niin yst. ilmoittaisi siitä Suomeen os.

(141) **Rouva S. Bergström,**
Pori, Katariinan katu 13, Suomi.

Halutaan tietää missä nykyään oleskelee Eino Räinä, kotoisin Siikajoelta, Oulun l. Jos hän itse huomaa tai joku muu hänen tuttavansa, tekisi hyvin ja ilmoittaisi osoitteensa allemerkinneelle. **Matti Perttu,** 216 McIntyre St., Port Arthur, Ont. (140)

UUSI Tähti Kahvila

76 Elm St., East
SUDBURY, ONTARIO
myöskin ruokaa joka aika päivästä
PUHELIN 2098
Omistaja L. RITVANEN

Erik Piiraisen

Parturiliike, Tupakkakauppa ja
PALLORUUMA
sijaitsee
57 LANG STREET, COBALT, ONT.
Naisten hiuksia myös leikataan.

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.

FINNISH CLUB
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

Siinä on yli 25 miesten ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan tosisuomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa humbuukilääkkeitä ja humbuuki-tohtoreita.

—Lignell'in Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkiliike Yhdysvalloissa—

[illegible] LIGNELL CO., Superior, Wis.

Ruotsin Sahoja

Virallinen kauppamerkki

"DIAMOND STEEL BRAND"

Valmistanut maailman kuulu firma
A/B STRIDSBERG & BIÖRCK
TROLLHÄTTENISSA,
Ruotsin vanhin ja suurin sahatehdas

Heidän tuotteensa ovat yli maailman tunnetuita sentähden, että ne ovat voittamattomia teräksen arvossa, joustavia, hyvin karaistuja, ollen samalla teräviä ja erikoisen ohuita selkäpuolelta. Tekotapa on erittäin siro.

YHDEN MIEHEN SAHA

Me voimme tarjota teille mitä lajia tahansa haluatte.
WEB SAHOJA — CROSS-CUT SAHOJA — YHDEN MIEHEN SAHOJA y. m. Älkää hyväksykö muita tuotteita, vaatikaa oikeita.

"TROLLHÄTTEN SAHOJA"

KUULUISIA RUOTSIN VIILOJA

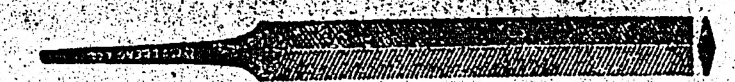

Kun ostatte viiloja, niin tarkastakaa tehtaan kauppamerkkiä, joka on joka viilassa.

C. O. Öberg & Co.

Välttäkää jäljennöksiä

SAHAN FREIMEJÄ

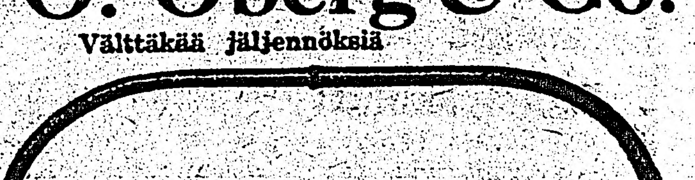

"THE ORSABOW"

Nykyaikaisin sahan freimi markkinoilla. RUOTSIN SOIKEAT PUTKI FREIMIT, kestäviä, sirosti valmistettuja. Voidaan sovittaa 26 t. aina 48 t. pitkille sahoille.

Kirveitä

HULTS BRUK'IN Aabyssa Ruotsissa valmistamia.

Tämä tehdas, joka on lähes 300 vuotta vanha, valmistaa kirveitä, jotka ovat erikoisen arvokkaita.

Katsokaa tätä kauppamerkkiä — ME TAKAAMME nämä kirveet parhaiksi mitä on saatavissa Canadan markkinoilla nykyään.

Myöskin Ruotsin Taltat ja Pihdit, kuuluisaa "Shark" Brand tekoa. — "Mora" Veitset, sisäänkäännettävät Puukot, Viikatteet, Kuokat, Perunan kuorima veitset y.m.

Ainoastaan arvokkaimpia Ruotsin erikoistavaroita
TAATAAN TÄYDELLISESTI
Tehtyjä Ruotsin teräksestä ruotsalaisella taidolla.
Taataan ruotsalaisella ylpeydellä

Kirjottakaa meille jos kauppiaanne ei voi myydä tuotteitamme teille

Western Importing Company, Inc.

CORISTINE BUILDING, MONTREAL, QUE.
Paikallinen myyntiasiamies M. E. TUOMI, P. O. Box 850, Sudbury, Ont.

Träppärit Huom!

Nyt on tilaisuus saada todellinen ja täydellinen ketun pyyntiopas, jonka hinta on ainoastaan $5.00. Joka sen tilaa ei koskaan tule sitä katumaan.

Minulla on suuri tilaus ketun, minkin, kärpän, fisherin ja ilveksen nahkoille. Kaikista turkiksista maksan päivän korkeimman hinnan.

W. A. HOTTI,
Postiosoite: Box 1988, Sudbury, Ont.
Asunto Dixon Apartments, kolmas kerros, huoneusto 8, Queen's Hotellin vieressä, vastapäätä markettia.

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS

146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.

— Suositellaan —

HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ

Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

KIIREHTIKÄÄ

kylmien ilmojen varalta. Kaikenlaatuisia kolia ja puita saatavana halvalla.
P. WANSON, Port Arthur, Ont.
Puhelin 431 N. (MT)

KIVELÄN LEIPURILIIKE

Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. — 111 Secord St. — Port Arthur, Ont.

AMMATTITAITOINEN RÄÄTÄLI
J. E. EIMES

ottaa vastaan kaikkea räätälin alaan kuuluvaa työtä. Liikkeeni on lähellä suomalaista haalia 4th Ave. 58 Timmins, Ont., Box 1761.
HUOM.! Uudet näytteet kankaista ovat saapuneet.

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?